БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 256 (5148)
Среда
Декабриин
25
1946 он
Сэн 20 мүнгэн

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз болбол хүдэлмэришэн ба таряашанай социалистическэ гүрэн мүн.

СССР-эй политическэ үндэһэ һуури болбол помещигүүдэй ба капиталистнуудай засагые унагааһанай ба пролетариадай диктатурые дайлан абаһанай ашаар урган гараһан ба бэхижэһэн ажалшадай депутадуудай Соведүүд болоно.

(СССР-эй Конституциин 1 ба 2-дохи статьянууд).

АЖАЛАЙ АМЖАЛТАНУУДААР АРАДНИИТЫН ҺУНГАЛТАНУУДЫЕ УГТАЯ!

Манай уужам ехэ Эхэ оронной арадууд союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдэй һунгалтануудта бэлэдхэжэ байна. Бүхы орон дотор һунгуулиин округууд байгуулагдаа. Окружной комиссинуудта Ленин-Сталинай партида үнэн сэхэ, эгээл шударгуу, эгээл түрүү хүнүүд һунгагдаа. Олон тоото агитаторнууд ба пропагандистнууд олониитэ һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байна.

Советскэ гражданин бүхэн оронойнгоо политическэ ажабайдалда, гүрэн түрын байгуулалтада гүнзэгы мэдэрэлтэйгээр, габшагай шударгуугаар хабаададаг. Энэ үдэрнүүдтэ советскэ хүнүүдэй политическэ ба үйлэдбэриин дэбжэлтэ хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэтэй ехээр ургажа байна. Тэдэнэр үндэр дээдэ үйлэдбэриин амжалтануудаар һунгалтын үдэрые угтаха гэжэ эрмэлзэнэд. Манай орондо һунгалтын кампани болбол олон зоной патриотическа дэбжэлтэтэйгээр үнгэрдэг гээшэ.

Тиимэһээ бүхы орон дотор, мүн манай республика дотор һунгалтын хүндэлэлэй социалистическэ мүрысөөн улам үргэдэжэ байна. Энэ хадаа гээгдэһэн участогуудые урагшань татажа, түрүүшүүлэй тооe улам олошоруулжа байна. Эгээн түрүүн республикын түрүү предприятинуудай нэгэн болохо «Байкалорыбтрест» тухай хэлэхэ еһотойбди. Үшөө декабриин 2-то загаһа бариха жэлэйнгээ түсэб 100 процент дүүргээд, энэ трестмнай Бурят-Монголой ажалшадые баярлуулаа һэн. Улан-Удын махорочно фабрика Сталинска Конституциин үдэр болтор жэлэйнгээ түсэб зуун хуби дүүргээд, мүнөө 131 процент болгобо. Мүн Галуута нуурай шулуун нүүрһэнэй шахт, «Бурмонголлес» трест «Баргузинзолото», Зэдын комбинат гэхэ мэтэ томо томо предприятинууд жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорһоо урид дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Шэнэ сталинска табанжэлэй солото стахановецууд имагтал ажалай героизм харуулжа байна. Олон патриодууд хоер гурба ба дүрбэн жэл соо бүтээхэ ажалаа нэгэ жэл соо дүүргэбэ. Жэшээлхэдэ, гүрэнэй заводой шлифовщик нүхэр И. Юрлов, заточник М. Жуков, шэлэй заводой мастер-фуркист Кисенков, Улан-Удын паровозно отделениин суута машинист Кошкин ба бусад болоно.

Республикын түрүү колхозууд малажалаа хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые болзорһоо урид дүүргээд, адуу малаа тобир тарганаар ба бүрин бүтэнөөр ондо оруулхын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэжэ байнад. Закаменай аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ, Хэжэнгын аймагай «Зунгаанай зам», Курумканай аймагай Хара Модоной сомоной Калининай нэрэмжэтэ ба бусад олон колхозууд республика соо түрүүлжэ ябанад.

Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Лайжит-Ханда Пурбуева, Кяхтын аймагай «Улаан Табангуут» колхозой хонинай товарна фермые даагша нүхэр Лодомпилов, Курбын МТС-эй солото комбайнер Тудуп Цырендоржиев, үндэр ургасын мастернууд СССР-эй Верховно Соведэй депутат Л. П. Шурыгина, С. К. Киселев ба бусад олон түрүү хүнүүд ажаүйлэдбэриин алдарта хүнүүдтэй алхалан ябана.

Манай зорилго хадаа ажаүйлэдбэри ба хүдөө ажалай эдэ эрхим хүнүүдэй дүй дүршэлые дамжуулха, социалистическэ мүрысөөндэ бүхы хүдэлмэришэд ба колхозникуудые хабаадуулха ябадал болоно. Бидэнэр социалистическэ мүрысөөе эмхидхээд болихо еһогүйбди. Мүрысөөнһөө үлэмжэ ехэ үрэ абахын тула тэрэниие саг үргэлжэ шалгажа байха хэрэгтэй. Мүнөө дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй түрүүшын жэлэй дүүрэжэ байхада предприяти, колхоз ба аймагуудай хоорондо баталагдаһан социалистическэ мүрысөөнэй дүн заатагүй гаргажа, хэн илааб, хэн илагдааб, юундэ илааб, юундэ диилдээб гээшые хэлэжэ үгэхэ, мүрысөөнэй дүнгүүдээр мүрысэгшэдые һургаха, тэдэнэй хүсэлые шэнэ зорилго шиидхэхын тула шэглүүлхэ хэрэгтэй.

Һунгалтатай дашарамдуулан олониитын дунда үргэнөөр ябуулагдажа байгаа агитационно-пропагандистска хүдэлмэри хадаа һунгагшадта һунгуулиин хуулиие тайлбарилан ойлгуулха тэдыгээр хизаарлагдаха еһогүй. Большевистскэ агитаци болбол ажахын ба политическэ зорилгонуудые дүүргэлтэдэ олониитые элсүүлхэ ябадалтай нягта холбоотой гээшэ. Тиимэһээ агитаторнууд болбол манай ороной гайхамшагта амжалтанууд, РСФСР-эй ба БМАССР-эй арадай ажахын ба культурын хүгжэлтэнүүд тухай һунгагшадта нютаг нютагайнь байдал дээрэһээ эли тодо жэшээ абажа хөөрэн ойлгуулжа, бүри һайнаар хүдэлмэрилжэ, туйлаһан амжалтануудаа бүри арбидхаха хүсэл эрмэлзэлгые шагнагша бүхэндэ түрүүлхэ еһотой. Советскэ хүнүүдэй габьяата ажал хадаа манай ороной хүсэ шадалай улам дээшэлхэ, тэрэнэй амжалтын бата бэхи байха ябадалда үндэһэ һуури боложо, манай замда тохеолдоһон али бүхы бэрхэшээлнүүдые дабан гараха хүсэн болоно гээшэ.

Тэрэ хүсые улам бэхижүүлхын түлөө тэмсэхэ, энэ тэмсэлые ажалай бүтээсэ ба продукциин шанарые дээшэлүүлхэ, гээгдэжэ ябаһан предприяти ба колхозуудые түрүүшүүлтэй зэргэшүүлхэ, үйлэдбэриин түсэбые үдэрһөө үдэртэ дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадалда зорюулха еһотойбди.

1946 оной түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, Сталинска шэнэ табанжэлэй хоердохи жэлые бүри ехэ илалтатайгаар эхилжэ, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын үдэрые угтахын түлөө бултадаа, бүхы шадалаараа тэмсэе!

Хэлхеэ-холбоошодой харюусалгатай зорилгонууд

РСФСР-эй БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудые амжалтатайгаар үнгэргэхын тула холын аймагууд, һуурин газарнууд болон һунгуулиин комиссинууд хоорондо холбоо барисаае тодо һонороор ба түргэнөөр байгуулха ябадалда хэлхеэ-холбооной органууд угаа ехэ үүргэтэй байна.

Республикын хэлхеэ-холбооной хүдэлмэрилэгшэд болбол энэ шухала зорилгые хүндэтэйтөөр гүйсэдхэхын түлөө оролдожо байна. Окружной ба тогтоогдожо байгаа һунгуулиин участково комиссинууд хоорондын телефонно сэхэ холбоо байгуулагдажа байха юм. Телефонно линиин 10 километр бүридэ инженернүүд, техникүүд, шалган үзэгшэд ба монтернүүд табигданхай. Эдэнэр болбол лининүүдые, мүн абонентнүүдэй аппарадуудые шалгажа, тохёолдоһон гэмтэлые шууд зайлуулха юм.

12 сельсовет, 3 колхоз ба нэгэ МТС-тэ телефон табигдажа байна. Телефонно холбоон хадаа 550 километртэ хүртэр ехэдхэгдэө. Холын аймагуудта 17 радиостанцинууд табигдажа, эдэ радиостанцинуудта хүдэлмэрилхээр эрхим комсомолецуудһаа 40 операторнууд бэлэдхэгдэнэ. 100 ваттатай радиоузелнүүд Баргажанда, Тарбагатайда, Нижне-Ангарскда байгуулагдаа. Мүн Ториин ба Хориин аймагуудта радиоузелнууд тодхогдохонь. Радиосетинүүд 400 точко хүртэр олошоруулагдаха байна. Хэжэнгэдэ, Цакирта ба Баргажанда хүсэдбэшэ автоматическа коммутаторнууд байгуулагдаха юм.

Бүхы таһагууд ба агентствонүүдэр хэлхеэ-холбооной хүдэлмэрилэгшэдэй түхэреэн сүүдхын дежурство табигдажа, һунгалтада хамаатай корреспонденцинүүдые тушаан абаха, тэрэниие хамагай түрүүндэ зорюулагдаһан газартань хүргэхэ болоно. Пунктнууд бүхэндэ почто шэрэхэ самолет хододоо байха юм. Хэлхеэ-холбоонойхидой дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Хүдэлмэрилэгшэ бүхэн социалистическэ уялгануудые абаа. Радиоцентрын коллектив болбол, жэшээлхэдэ, хүсэтэ богони долгиной радиопередатчигуудые тодхон һэльбэжэ байна. Энэнь хадаа холын аймагуудтай хөөрэлдөлгые дууласатай һонор болгохо ба һунгалтада хамаатай корреспонденцинүүдые түргэнөөр дамжуулха болоно.

А. Тарский.

СОВЕТСКЭ ГРАЖДАНИН—ХҮНДЭТЭЙ НЭРЭ МҮН!

ҺУНГАГША БҮХЭНДЭ ТЭРЭНЭЙ НАНГИН ЕХЭ ЭРХЭ БА УЯЛГА ҮҮРГЭ ТУХАЙНЬ ТАЙЛБАРИЛЖА ҮГЭЕ

Коммунист бүхэн эрхим агитатор байха ёһотой

Үргэн ниитэ ажалшан арадай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэжэ, тэдэниие политическээр хүмүүжүүлхэ хэрэг коммунист бүхэнэй түрүүшын уялга мүн. Тиимэһээ коммунист бүхэн түрүү агитатор байха ёһотой.

Энэ зорилгоео һайн ойлгоһон агитаторнууд-коммунистнууд манай аймагай партийна эхин организацинуудаар яһала олон байха. Усть-Кяхтын сельсоведэй дэргэдэхи партийна эхин организациин агитколлективэй агитаторнууд өөһэдынгөө хүндэтэй ба харюусалгатай уялгануудые жэшээтэ һайнаар дүүргэнэ. Эндэ 24 агитатор тоологдоно. Тэдэнэр хадаа Калининай нэрэмжэтэ колхозой, «Заготзерногой» болон нефтебазын коллективүүдэй членүүдэй дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

Союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгалтануудые хэхэ кампаниин эхилхэтэй хамта, агитационно-пропагандистска хүдэлмэри ниилэдгүй һайжаруулагдажа байна. Тус агитколлективые ВКП(б)-гэй член, эхин һургуулиин багша нүхэр Проценко хүтэлбэрилнэ. Тэрэ хадаа бүхы хүдэлмэриеэ түсэбэй ёһоор ябуулна.

Агитаторнууд-коммунистнууд нүхэд Синайская, Павлова, Идилтульн болон бусад өөһэдынгөө даажа абаһан участогуудта үдэр бүри гаража, тэндэ ажаһуудаг ажалшадые һунгалтанууд тухай Дүримүүдэй ба Сталинска Конституцитай танилсуулдаг, түрүү стахановецуудай дүй дүршэл тухай һонирхолтой хөөрэлдөө хэдэг болонхой.

Эрхим агитатор нүхэр Павлова гэгшэ эхин һургуулиин багшаар хүдэлмэрилхэ зуураа, олониитын хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсажа, коммунист байһан нэрэ зэргэеэ хүндэтэйгөөр дүүргэнэ. Агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие хэхэтээ хамта социалистическэ мүрысөөнэй долгиие үргэдхэхэ тушаа эдэ агитаторнууд гол анхаралаа табидаг болоо.

Мүн тэрэшэлэн Бурмонторгын Кяхтадахи таһагай партийна эхин организациин агитаторнууд ба пропагандистнууд һунгалтанууд тухай Дүримүүдые, советскэ һунгуулиин системэ тухай болон уласхоорондын оршон байдал тухай ойлгууламжын хүдэлмэриие һайнаар табина. Эрхим агитаторнууд коммунистнууд нүхэд Вершинин, Вольтиковская, агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ коммунист нүхэр Шагдуров болон бусад большевистскэ дүлэтэ үгэнүүдэй хүсөөр ажалшан арадые хүмүүжүүлжэ байна.

ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой шиидхэбэриин үндэһэр агитаторнуудай кустовой семинарнууд Сухын, Кяхтын ба Наушкын кустнуудта үнгэргэгдөө. Энэ семинар зүблөөнүүдтэ хамтадаа 321 агитатор хабаадалсаба. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй лектор нүхэр Новиков болбол агитаторнуудай союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үедэ хэхэ зорилгонууд тухай тодо һонор заабаринуудые үгэбэ.

Аймагай партийна организацинуудай агитаторнууд ба пропагандистнуудай эгээн түрүүшын зорилго хадаа энэ семинар-зүблөөнүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ байна. РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгалтануудые хэхэ түүхэтэ үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулжа, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлаха хэрэгтэнь ажалшан арадые зоригжуулха тушаа агитатор бүхэн гол анхаралаа табиха үүргэтэй болоно.

Б. Шагдыров,
ВКП(б)-гэй Кяхтын айкомой секретарь.

Эдэнэр агитпунктнуудые хүтэлбэрилнэ

Манай аймаг соо һунгуулиин 12 участок байгуулагдаа. Һунгуулиин участок бүхэнэй дэргэдэ агитпунктые нээхээр ВКП(б)-гэй айкомой бюро тогтоол гаргаба.

Агитпунктнуудые даагшаар түбһын хүн байжа шадахагүй. Политическэ ба теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие хэхэ талаар дүй дүршэлтэй хүнүүд лэ агитпунктын ажалые амжалтатайгаар ябуулжа шадаха байна. Тиимэһээ ВКП(б)-гэй айком болбол эгээн түрүү эрдэм һургуулитай коммунистнуудые энэ харюусалгатай хүдэлмэридэ томилжо байна.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Будажабон, дунда һургуулиин директор нүхэр Атутов, «Комсомол» гэжэ хүдөө ажалай артелиин партийна эхин организациин секретарь нүхэр Жамьянова болон бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд агитпунктнуудые даагшадаар баталагдаба. Мүнөө агитпунктнуудай хэхэ хүдэлмэриин түсэбүүдые зохеогоод, тэрнэйнгээ ёһоор һунгагшадые һунгуулиин хуулитай танилсуулжа байна.

Ч. Доржиев —
ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой секретарь.

Нэгэ агитколлектив тухай

Агитаци ба пропагандые бүри үргэдхэхэ, бүри гүнзэгы удхатай болгохо гээшэ мүнөө үедэ тон шухала байна. Энэ политическэ удхашанартай хүдэлмэриие республикымнай олон тоото агитколлективүүд жэшээтэ һайнаар ябуулна.

Гэбэл, Улан-Удэ городой гүйсэдкомой дэргэдэхи агитколлектив хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Н. Давыдова түрүүшээр нэрлэгдэнэ.

Энэ коллективэй 20 хүн агитаторнуудаар хүдэлмэрилдэг. Тус агитколлектив Лазо гэжэ поселогой ажалшадай дунда аяар 1938 онһоо эхилжэ ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна. 12 агитаторнууд тэндэ 70 гэр бүлые даажа абаад, хүдэлмэрилжэ байна. 10 гэр бүлэдэ хоер агитатор ябаха зуураа, нэгэниинь ССР Союзай доторой ба гадаадын мүнөө үеын байдал тухай, нүгөөдэнь —дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб, һунгалтануудай дүрим мэтын асуудалнуудаар хөөрэлдөө үнгэргэдэг байха юм.

Нүхэр В. Гончикова, С. Петинов гэгшэд эрхим агитаторнууд гэжэ тоологдодог. Эдэнэр РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримые дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгэдэг байна.

Гадна, тус коллективэй агитаторнууд ажалшадай юрэнхы эрилтэнүүдые хангаха талаар горьтойхон хүдэлмэри ябуулна. Дээрэ хэлэгдэгшэ поселогой ажалшад худалдаа-наймаанай газарнуудһаа таһархайшаг юм. Агитаторнуудай оролдолгоор мүнөө жэлдэ ларек нээгдэхэнь.

Жэшээлхэдэ, агитатор нүхэр Петиновэй нэгэ гэртэ ороходонь, тэндэ бэе муутай болоһон үбгэн хүгшэн хоер байгаа. Тиихэдэнь агитатор Петинов эдээндэ туһалхые хүсэбэ. Энэ бүлэдэ туһа хүргэхын түлөө тус агитколлективэй хүсөөр мүнөө бодото хэмжээнүүд абтажа байна.

Эдэ бүгэдэ олониитын дунда агитаторай хүндэтэ нэрые улам үргэнэ. Хэдэн олон хүнүүдэй баясхаланта үгэнүүд тэдэндэ зорюулагдадаг байна.

Д. Гунзынов.

Һунгуулиин кампанида эдибхитэйгээр хабаадалсаха гээшэ—бидэнэй уялга мүн

ВЛКСМ-эй Байкало-Кударын айкомой пленум дээрэһээ

ВЛКСМ-эй Байкало-Кударын айкомой ээлжээтэ пленум байгша оной декабриин 22-то болобо. Пленум болбол союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгалтануудые хэхэ хүдэлмэридэ комсомолецуудай ба союзна бэшэ залуушуулай эдибхитэйгээр хабаадалсаха тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Энэ асуудал тушаа 7 хүн үгэ хэлэбэ. Тус пленумдэ байлсаһан ВЛКСМ-эй Обкомой секретарь нүхэр Барлуков болбол «Союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэхэ ба тэдэниие үнгэргэхэ хэрэгтэ комсомольско организацинуудай хабаадалсаха тухай» ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй тогтоолтой пленумдэ хабаадалсагшадые танилсуулба.

Пленум болбол зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа тодорхой шиидхэбэри баталжа абаад, комсомольско эхин организацинуудые энэ шухалын шухала кампанида эдибхитэйгээр хабаадалсахые уялгалба.

Мүнөө тус аймагай колхозууд, ажаүйлэдбэриин предприятинууд болон эмхи зургаануудаар олон тоото ажалшадай эдибхитэй хабаадалгатайгаар хамтын суглаанууд боложо, эрхим шударгуу хүнүүдые һунгуулиин участково комиссиин составуудта дэбжүүлжэ байха юм. Энэ хүдэлмэридэ комсомолецууд ба союзнабэшэ залуушуул ехэхэн эдибхитэйгээр хабаадалсана.

Һунгалтануудые хэхэ үдэрэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн дэлгэрнэ. Ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг түрүү стахановецууд олошоржо байна. Стахановецуудай дунда комсомолецууд олон бии. Стахановецууд-комсомолецууд Зилтуева, Юдаков болон бусад һунгуулиин участково комиссиин составуудта дэбжүүлэгдэв.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б) гэй Областной Комитедэй бюрогой тогтоохонь хадаа:

I. 1946 оной ноябрь һарын хүдэлмэриин дүнгөөр удаадахи предприятинуудые республиканска „Хүндэлэлэй Доскада“ хуушаарынь байлгаха:

Улан-Удын мяха-консервын комбинат—директорынь М. И. Сарбаев, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй парторг К. Ф. Воронцова, фабзавкомойнь түрүүлэгшэ А. П. Костриков.

Баргажанай алтанай комбинат – директорынь В. И. Лозовский, ВКП(б)-гэй Обкомой парторг М. С. Шрагер.

Спиртын завод—директорынь Ю М. Орловский, парторгнь П. Ф. Мишурин, месткомойнь түрүүлэгшэ А. А. Штандаренко.

БСУРП-ын судно-заһабарилгын завод—директорынь П. Н. Востоков, парторгнь Б. Ф. Зубков, месткомойнь түрүүлэгшэ Л. В. Редькин.

Байкало госрыбтрест—эрхилэгшэнь С. К. Коряко, парторгнь Н. И. Балембах.

„Бурмонголлес“ трест—эрхилэгшэнь П. А. Афанасенко, парторганизациин секретарь М. С. Старкова, Обком союзай түрүүлэгшэ В. В. Веселов.

Бурят-Монголой Главснаблесэй Хандагатайн модоной комбинат—директорынь С. С. Рыжаков, парторгнь Царицын, месткомойнь түрүүлэгшэ Банников.

БМАССР-эй нютагай ажаүйлэдбэриин Министерствын мебельнэ фабрика—директорынь П. Ф. Бухарев, парторгнь П. Н. Шимохина, фабзавкомойнь түрүүлэгшэ А. П Бобров.

„Весоремзавод“—директорынь М. И. Леминов, месткомойнь түрүүлэгшэ М. Б Кадон.

Улан-Удын машинно-тракторна мастерской—директорынь П. В. Аксенов, партийна организациин секретарь А. М. Бородин.

2. 1946 оной ноябрь һарын хүдэлмэриин дүнгые хаража үзөөд, удаадахи предприятинуудые шэнэ Сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска „Хүндэлэлэй Доскада“ нэмэжэ бэшэхэ гэбэл:

„Кооптруд“ гэжэ олзоборилгын артель—түрүүлэгшэнь П. М. Суздальцев, парторгнь И. О. Балалаев.

Байкалогосрыбтрестын Горячинскын загаһанай завод—директорынь И. И. Кушеев, парторгнь Степанов.

Байкалогосрыбтрестын Яруунын загаһанай завод—директорынь С. М. Ванчиков, парторгнь И. Н. Белобородов.

„Бурмонголлес“ трестын Хандагайн мехлесопункт—директорынь Д. А. Шатилов, парторгнь Вильмов.

„Бурмонголлес“ трестын Хандагатайн мехлесопункт—директорынь П. С. Соборов, парторгнь А. Л. Царицын.

Улад зоной дунда газетэ уншажа ойлгуулха гээшэ айхабтар шухала хэрэг мүн

Агитационно худэлмэри гээшэ бусад ондоо худэлмэридэл адли, олон янзын формотой байдаг юм. Олоншог агитаторай хэрэглэхэ гол шухала методынь хадаа улад зоной дунда газетэ уншажа ойлгуулха ябадал болоно. Олоороо сугларжа газетэ уншаха ябадалые эмхидхэхэ тухай гол анхаралаа хандуулха хэрэгтэй. Улад зоной дунда газетэ уншажа ойлгуулха гээшэ угаа шухала хэрэг мүн.

Агитатор болбол хүн зондо уншажа үгэхэ материалые шадамар бэрхээр шэлэн олохо зэргэтэй. Газетые аоаад лэ, захаһаань заха хүртэр уншаад орхихо бэшэ, харин эгээн һонирхолтой, эгээн хэрэгтэй шухала юумые олохо болоно.

Газетэ уншалга хадаа предприяти, колхоз, совхоз ба МТС-эй үмэнэ табигдаһан зорилгые шиидхэхэ ябадалда туһалха ушартай. Агитатор хадаа газетэдэ толилогдоһон алибаа юумэһээ нилээд үлүү юумые мэдэхэ ёһотой. Тэрэ хадаа уншажа үгэһэн юумээ ойлгуулжа ба тэрэниие шагнаһан хүнүүдэй асуудал табихадань харюусажа шадаха зэргэтэй. Һайнаар гү, али муугаар уншагдаһан нэгэн адлихан материал ба нэгэн адлихан статья байһан аад, ондоондоогоор шагнагдажа, һонирхуулжашье, үгышье байжа магад. Тиимэ хадань шадамар бэрхээр уншадаг хүниие шэлэжэ олохо гээшэ шухала хэрэг мүн. Газетые эһо дүүргэхын тулада уншаха бэшэ, харин тэндэ бэшэгдэһэн асуудал тушаа хөөрэлдөө хэхэ, зүбшэн хэлсэхэ болоно.

Энээн тушаа Михаил Иванович Калинин өөрынгөө дүй дүршэлһөө үльгэр абажа хэлэһэн байна гэбэл: «40 жэлэй саада тээ би өөрөө газетэ уншажа уладта ойлгуулдаг байһан хүм. Нюуса кружогуудтаманай 15 хүн һуралаг байгаа. Тиихэдээ бидэнэр 15—20 минута тухай уншаад лэ, удаа тэрэнь зүбшэн хэлсэдэг байгаабди. «Зай, тэрэ юумэ хэр зэргэ ойлгоглооб?»—гээд асуудаг бэлэйб. Тиихэдэмни: «Үгы ойлгогдоогүй» гэхэтэйнь сасуу, «Зай, тиигэбэл, зүбшэн хэлсэхэ болообди» гэдэг һэмби. Иигээд зүбшэн хөөрэлдэлгэ эхилээд, нэгэ час, час хахад, бүри удааншье болодог һэн. Минии уншажа байха хоорондо шагнагшад һажажа һуудаггүй бэлэй. Ушарынь хадаа, уншалгын һүүлээр зүбшэн хэлсэлтэ болохо юм гэжэ сохом мэдээд байгаабшуу... Газетэдэ гараһан статья бүхэн соохоо али нэгэ юумэ оложо, нииитэ-политическэ асуудал тушаа хөөрэлдөө хэдэг байгаабди.»

Энээн дээрэһээ харахада, газетэ уншалгые түбһэн хүндэ даалгажа болохогүй байнабшуу. Харин эрдэмтэй бэрхэ, манай гүрэнэй гадаадын ба дотоодын политикые хүсэд ойлгохо хүнүүдтэ даалгаха болоно. Илангаяа бурят зоной дунда газетэ уншаха хүнүүдые шэлэн олохо тухай ымагта ехэ анхарал табиха шухала. Түрэлхи бурят хэлэн дээрэ агитаци хэдэг хүнүүд тон түрүүн «Б. М. Үнэн» газетые хэрэглэхэ болоно. Теэд энэ агитационно-пропагандын гол шухала материал болохо—тус газетые хэрэглэхэ зам дээрэ түбэг бэрхэшээл ушардаг һэн. Юундэб гэхэдэ олоншог хүнүүд түрэлхи хэлэн дээрээ үзэг бэшэг шудалаагүй байһан хадаа, энэ баялиг ехэ агитационно материалые хэрэглэхэ аргагүй байна гээшэ.

П. Петухов—
ВКП(б)-гэй Обкомой агитаци ба пропагандын таһагые даагша.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Обком хадаа бурят зониие ород алфавит дээрэ бурят-монгол хэлэ бэшэгтэ һургаха тухай тогтоол гаргаба. Ушар иимэһээ бурят колхозуудта ажаллаха агитатор гээшэ хоер дабхар зорилготой болоно гэбэл: нэгэн талаһаа—улад зониие газетын материалтай танилсуулха, нүгөө талаһаа—бурят-монгол үзэг бэшэгтэ һураха шухала байһыень ойлгуулха, газетэ уншалгада хүн зониие һургаха ушартай. Эгээ иимэ байһан хадань, «Бурят-Монголой Үнэн» газетые уншаха хүнүүдые шэлэжэ ололгодо тусгаар анхаралтайгаар, тон һэргэг наринаар хандаха хэрэгтэй.

Газетэ уншагша—агитатор хадаа бурят монгол хэлэн дээрэ яһала һайнаар уншажа ба бэшэжэ шадаха хүн байха ёһотой. Тиимэгүй һаа тойбо татажа болохо байнабшуу. Тиин түрэлхи хэлэн дээрэ газетэ уншаха гээшэ айхабтар шухала хэрэг мүн.

Партийна эхин организаци болон партиин айком болбол национальна колхозуудта политическэ агитаци ябуулха тухай, улад зониие эрдэмдэ һургаха тухай тусгаар анхарал хандуулха уялгатай. Аймагуудай партийно-советскэ худэлмэрилэгшэд-бурядууд өөрынгөө түрэлхи хэлэн дээрэ элидхэл, лекци хэдэггүй гү, али тон үсөөн хэдэг дутуу байдалые энээнһээ хойшо тэсэжэ болохогүй! Манай зорилго хадаа энэ хэрэгые шангадхаха ябадал болоно. Бурят-монгол хэлэ бэшэгые шудалһан эрдэмтэй хүнүүдые бултынь, тон түрүүн багшанар, врачууд, агрономууд гэхэ мэтые агитационно худэлмэридэ хабаадуулха шухала.

Улад зоной дунда политическэ агитаци ябуулха гол материалынь газетэ болоно гэжэ анда хэлэһэн байнабди. Газетэнүүдэй зүбөөр хубаагдахын ба саг болзор соогоо захиглшадта хүргэгдэхын тулада партийна организацинууд анхаралаа табиха ушартай. Энэ хадаа юрын техническэ бэшэ, харин ехэхэн политическэ удхатай хэрэг мүн.

Парти болбол энээн тухай анхаралаа тон ехээр табина. Газетэнүүд хадаа албан газарнуудта, колхозуудай правленинүүдтэ ошоод хэбтэжэ байнгүй, харин уншагшадта хүргэгдэхэ гээшэ угаа шухала. Агитатор болоһон хүн газетэ абадаг байхань хэлсээнгүй хэрэгтэй. Бүхы гэгээрэл-болбосоролой эмхи зургаануудта—культурын байшангуудта, клубуудта, уншалгын байшангуудта, улаан булангуудта, библиотекэнүүдтэ, агитпунктнуудта ерэһэн үргэн олон зон газетэнүүдые уншадаг байха зэргэтэй.

Тэрээнһээ гадна, хүн зоной олоор суглардаг газарта хаа-хаанагүй гэхэ гү, али заводой газаа, цехтэ, колхоздо, фермэдэ, үйлсэдэ, вокзал дээрэ газетнэ витринэ бии болгохо шухала. Һунгалтануудта бэлэдхэл хэжэ байһан мүнөө сагта партийна организацинууд энэ газетнэ витринүүдые бии болгохо тушаа яаралтай хэмжээ абаха ёһотой. Газетэ журнал уншагшадта таатай зохид байдал олгохо шухала.

Худөө нютагуудтахи радио дамжуулгые эдибхитэйгээр хэрэглэхэ болоно. Бурят-монгол хэлэн дээрэ газетэ уншаха, материал дамжуулха ябадалые ходо хэжэ байха хэрэгтэй.

Политическэ агитаци хэхэ шухала зэбсэг болбол ханын газетэ болохо юм. Удха һайнтай ба һонирхолтой бэрхээр зохеогдожо гаргагдаһан ханын газетэ гээшэ партийна организациин эдибхитэй туһалагша мүн. Иимэ һайнаар гаргагдаһан ханын газетые улад зон угаа ехээр һонирхожо уншадаг ба шэнэ номерой гарахыень хүлеэн ядажа байдаг юм.

Ханын газетэһээ гадна, «дайшалхы хуудаһанууд» ба «молни» гэдэгые гаргаха ушартай. Богонихон хэмжээтэй аад, саг соогоо һайнаар гаргагдажа байдаг эдэ хуудаһануудые худэлмэришэд ба колхознигууд тон ехээр һонирхожо уншадаг байнабшуу.

Парти болбол олон зоной дунда агитационно худэлмэри ябуулгын талаар нилээд ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Тэдэнэй арсенал дотор политическэ агитаци хэхэ тон олон янзын формо бии. Эдэ формонуудай дунда хэблэл гээшэ ехэхэн хүндэтэй һуури эзэлнэ.

Партийна организацинуудай зорилго хадаа политическэ агитациин хамаг бүхы формонуудые хэрэглэжэ, худэлмэришэн ба колхозник бүхэндэ парти ба правительствын политикые зүбөөр ойлгуулха гэнэ. Мүнөө хэлэгдэһэн формонуудые бүхыдэнь хэрэглэжэ шадаа юм хадаа, партийна организацинууд болбол колхознигууд болон МТС, совхозой худэлмэришэдтэ өөрынгөө нүлөөе халдааха байһаниинь лабтай.

Манай арад зон болбол РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта эдибхитэйгээр бэлэдхэжэ байна. Һунгуулиин участогууд дээрэ хэлэн мянгаад агитаторнууд олониитын-политическэ худэлмэри хэжэ оробо.

Манай арадай ажахын хамаг һалбаринуудта табигдаһан шухала зорилгонуудые эрхимээр дүүргэхын түлөө һунгалтын үдэрэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Партийна организацинуудай, агитаторнууд болон пропагандистнуудай зорилгонь юу байнаб гэхэдэ: энэ улад зоной политическэ ба ажалай дэбжэлтые толгойлжо, Ленин-Сталинай партиин хэрэгтэ үнэн шутэнги эрхим хүнүүдые РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха ябадалые түйлаха болоно.

Һунгалтануудые угтуулан

Социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл шэнэ амжалтануудые түйлана

★ ★ ★

Котельщик Демкинэй гайхамшагта амжалта

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаһан Улан-Удын паровозо бүтээлгын заводой котельщигүүд болбол үйлэдбэриин үндэр бүтээсэнүүдые түйлажа байна.

Суута котельщик Иван Алексеевич Демкин декабриин 18-ай үдэр стахановска вахтада жагсажа, циркуляцино ба питательна труб нүүдые хабс рууладаа халааналга нормые 1005 процент дүүргэжэ, эндэхи котельщигүүдэй дунда эндэйһээ урда үсөөн үзэгдэһэн рекорд түйлаа.

Мүнөө нүхэр Иван Демкинэй аргаар бусад котельщигүүд ажалладаг болоо, үдэр бүхэндэ өөһэдыньгөө нормые 2—3 дахин үлүүлэн дүүргэжэ байна.

К. АЛЬБИНА.

Стахановска вахтада

Улан-Удын мяханай комбинадай түрүү худэлмэришэд Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилээд үйлэдбэриин үндэр бүтээсэнүүдые түйлажа байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалсаһан, хэдэн правительственна орден ба медальнуудай кавалер Алексей Казанцев гэгшэ энэ комбинадай убойно цехтэ худэлмэрилжэ, комбинадай мэргэжэлтэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ хэдэн һарын туршада түрүүлһээр Патриот Казанцев болбол РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсажа. малай арһа үбшэлгөөр һүүлэй үдэрнүүдтэ 2—3 нормонуудые үгэнэ.

Мүн стахановска вахтада жагсаһан Вера Журавлева болбол декабрь һарын ажалай даалгабариие болзорһоонь урид 295 процент дүүргээд, энэ жэлэй эсэс хүртэр үдэр бүхэндэ 2—2,5 нормо дүүргэжэ байхаб гэһэн уялга абаба.

Стахановецууд Павлуцкий, Шехцева, Кострикова ба бусад мүн лэ стахановска вахтада жагсажа. агуухэ табанжэлэй нэгэдэхи жэлэй ажалай даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

И. Очиров.

Солото түмэршэ дархан

Хүнхинэн байгаа цехүүдэй нэгэн соо хүхэ дүлэ соробхилуулан хүсэ ехэтэ халуун электро-хяһа пеэшэнгүүдэй хүүен шааян байхань харагдана. Мүн элдэб маягай түмэрнүүд шулуун нүүрһэнэй сог халуунда шашагар улаан болтороо шарагдана.

Эндэ паровозо-бүтээлгын заводой кузнечнэ цехын түмэршэ дархашуул хяһа пеэшэнгүүдэй дэргэдэ хазуур алха барижа, паровозуудай хабсаралгада хэрэглэгдэхэ элдэб маягай детальнуудые бүтээнэ.

Эдэнэрэй дунда завод соогоо алдар суутай орденто түмэршэ дархан Матвей Семенович Конобеев гэгшэ бусадһаа эли илгармаар, бушуу түргэнөөр худэлмэрилнэ. Залуу наһанлаа заһабарилгын худэлмэришэн, балташан һүүлээрэнь түмэршэ дархан ябаһан Матвей Семенович энэ заводто 1935 ондо ерэһэн бэлэй. Энэ хугасаа соо тэрэнэй хэһэн ажал худэлмэринь угаа ехэ.

Стахановска арга методээр ажалладаг нүхэр Конобеев болбол 11 жэлэй турша соо жэлһээ жэл бүри үйлэдбэриингөө нормые дунда жэшээгээр абабал 300—350 процент хүртэр дүүргэнэ.

Мүнөө нүхэр Матвей Семенович болбол электро-балтын эшые бүхэ шангаар барижа, «СО» сериин паровозуудай шухала детальнуудые бүтээнэ. Нүхэр Конобеев Бүхэсоюзна мүрысөөндэ оролсоһон сагһаа хойшо ажалай үндэр рекорднуудые хэдэн дахин түйлэһэн ба хоер жэлдэ бүтээхэ ажалай нормо дүүргэжэ Сталинска Конституциин арбан жэлэй алдарта ойе угтаһан байгаа.

Матвей Семенович болбол үйлэдбэриин үндэр бүтээсэнүүдые гансахан түйлаа бэшэ, харин энэ жэлэй турша соо 10 шахуу залуу худэлмэришэдые түмэршэ дарханай мэргэжэлдэ һургаа. Нүхэр Конобеевэй хэһэн ажалынь ходолоо эрхимээр сэгнэгдэдэг, өөрөө коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоһон түмэршэ дархан юм. Тиимэһээ Матвей Семеновичые заводойнгоо профсоюзна ба партийна комитедүүдэй члендэ һунгаһан байна.

Суута дарханай үбсүүн дээрэ шударгуу ажалайнь түлөө «Хүндэтэ лэй тэмдэг» орден, «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаль, «Хүндэтэ түмэрхаргышан» гэһэн значок яларна.

Һаяхан паровозо-бүтээлгын заводой худэлмэришэдэй, инженерно техническэ худэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай суглаан дээрэ Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгалтануудые эрхилхэ окружной комиссиин составта эгээл түрүүлжэ өөрынгөө солото түмэршэ дархан Матвей Семенович Конобеевэй кандидатурые дэбжүүлһэн байна.

Мүнөө нүхэр Конобеев Верховно Советүүдтэ һунгалтануудые хэхэ үдэрэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсажа февралиин 9-эй үдэр хүртэр 1947 оной түрүүшын хахад жэлэй нормые дүүргэхэб гэһэн уялга абаад ажаллажа байна.

Б. Дансорунов.

★

ШУЛУУТАЙН ТҮМЭРЗАМАЙХИДАЙ ИЛАЛТА

«Бурмонголлес» трестын Шулуутайн түмэрзамай худэлмэришэд болбол ой модоной ажаүйлэдбэриин предприятинуудай дунда дэлгэрһэн Бүхэсоюзна мүрысөөндэ оролсожо, үйлэдбэри дээрээ амжалта түйлаа. Тэдэнэр байгша оной декабриин 10-да ашаа шэрэлгын жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн байна. Түмэрзамайхидай Бүхэсоюзна үдэр—августын 4-дэ 1946-47 онуудай үбэлэй сезондо бэлэдхэлэй худэлмэринүүдые бүримүһэн дүүргэжэ, Зүүн Сибириин түмэрзамай управлениһээ эрхим гэһэн сэгнэлтэтэй паспорт абаһан байгаа.

«Хабаровсклес» системын Оборовско түмэрзамай худэлмэришэдтэй мүрысэжэ ажаллаһан Шулуутайн түмэрзамайхид үйлэдбэриин бүхы показательнүүдаар ой модоной ажаүйлэдбэриин Министерствын түмэрзамайхидай дунда түрүү һуури эзэлбэ.

Тус коллективэй 16 эрхим машинистнууд, кондукторнууд, түмэрхаргышад, ашаа тээгшэд ой модоной ажаүйлэдбэриин Министр нүхэр Салтыковой баясхаланда хүртэһэн ба «Социалистическэ мүрысөөнэй отличник» гэһэн значогоор шагнагдаһан байна.

Стахановецууд машинистнууд Шакуров, Лебедев, главна кондукторнууд Шилов, Шитин, Василенко, Коржев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд, начальнигууд Павлуцкий, Степанов гэгшэдэй эрхилдэг участогууд 4-дэхи Сталинска табанжэлэй нэгэдэхи ба хоёрдохи жэлэй ажалай даалгабаринуудые үни дүүргэһэн байна.

Мүнөө эндэхид РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ барандаа оролсожо, 1946 оной эсэс хүртэр 500 вагон модо түсэбһөө гадуур шэрэхэ гэһэн уялга абаад худэлмэрилжэ эхилбэ.

К. Скворцов.

Түрүү аймпотребсоюзууд жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэбэ

Байгша оной декабриин 15-да Бурят-Монголой потребсоюзай системэ эд бараанай эрьесын жэлэйнгээ түсэбые 95,6 процент гүйсэдхөө.

Тус системын түрүү аймпотребсоюзууд эд бараанай эрьесын 1946 оной түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Ахын аймагай потребсоюз 146,4 процент, Кабанскын—115,2, Баргажанай — 114,7, Закаменай 114,4, Баунтын— —111,8 процент гэхэ мэтээр дүүргэбэд.

А. Татаринов.

КОМСОМОЛ ҺУНГУУЛИИН КАМПАНИДА

Манай арадай дайшалан олоһон ба Сталинска Конституцида бэшэгдэһэн агуухэ эрхэ сүлөө хадаа гүрэн түрын ажалябуулгада болон оронной политическэ ажабайдалда хабаадахын үргэн ехэ арга-боломжонуудые советскэ залуушуулда нээжэ үгэнэ. Сталинскаар хүмүүжүүлэгдэһэн манай үетэн болбо коммунизмын гайхамшагта ехэ байшангые байгуулан бодхоохо ёһото байна. Энэ һайн һайхан зорилгы бэелүүлхын түлөө урган хүмүүжэх ба эрдэм номдо һураха, зохеон байгуулха ба ажаһуухые советск залуушуул ба тэрэнэй түрүү отряд комсомолые большевистскэ парти уряална.

Һунгуулиин кампаниин үедэ советскэ залуушуулай политическэ эдибхинь ургаха байна. Тэрэниие толгойлон ударидаха, залуу худэлмэришэд, колхознигууд болон студентнүүдэй дунда ябуулагдаха хүмүүжүүлгын ба культурна худэлмэринүүдэй идейнэ хэмжээе дээшэлүүлхэ ябадал хадаа комсомольско организацинуудай уялга мүн. Залуушуулые социалистическэ оюун мэдэрэлэй еһоор хүмүүжүүлгэ, тэдэнэй политическэ ба культурна хэмжээе саг үргэлжэ дээшэлүүлгэ хадаа советскэ журам байгуулалтын эрмэлзэн хүсэжэ байгаа хэрэг болоно. Комсомолой зорилгонь хадаа манай хэрэгэй илажа мандахадань этигэлэг, хүхюун сэнгэлиг ба ямаршье бэрхэшээлнүүдһээ айдаггүй, ямаршье бэрхэшээлнүүдые дабажа гарахаар бэлэн байдаг шэн зоригтой залуушуулые, социализмые байгуулагшадые хүмүүжүүлхэ ябадал болоно.

Засаг түрын верховно органуудта һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл шухала политическэ кампани гээшэ. Энэ хадаа комсомолдо ниитын ажал-ябуулгын һургуулинь болоно. Залуушуулай коммунистическэ союз болбол һунгалтануудай үедэ томохон ниитын организаци гэжэ өөрыгөө харуулна. Депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ эрхэ, тэдэнэй түлөө һунгалтануудай урда тээ агитаци хэхэ, өөрынгөө түлөөлэгшэдые һунгуулиин комиссинуудта дэбжүүлхэ эрхэ тэрээндэ Сталинска Конституцяар үгтэн бэелүүлэгдэдэг байна.

Һунгалтануудта бэлэдхэл хэхэ ба һунгалтануудые үнгэргэхэдэ эдибхитэйгээр хабаадалсахадаа комсомол болбол олониитэ худэлмэришэн, таряашан ба һурагшад залуушуултай өөрынгөө харилсаа холбоое бэхижүүлнэ ба үргэдхэнэ, тэдэ залуушуулда өөрынгөө политическэ нүлөөе ехэжүүлнэ.

Городтохи ба худөө тосхонуудтахи комсомольско организацинууд хадаа залуу һунгагшадта СССР-эй Конституциин болон союзна ба автономно республикануудай Конституцинуудай агуухэ принципүүдые ойлгуулха, манай гүрэнэй үндэһэн хуулиар залуушуулда олгогдоһон эрхэ ба уялганууды, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда түйлаһан илалтые хангаһан социалистическэ журам байгуулалтын үлэмжэ булюу байһаниие, советскэ демократиин үнэхөөрөө арад зоной удхашанартай ба буржуазна демократинуудта орходоо үлэмжэ булюу байһаниие ойлгуулха ёһотой.

Агитаторнууд — комсомолецууд болбол шэнэ табанжэлые үдэр бүхэндэ нэбтэрүүлэн ойлгуулжа байха, СССР-эй табанжэлэй түсэбые, союзна ба автономно республиканүүдай арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ түсэбүүдые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ худэлмэришэн ба таряашан залуушуулые жагсааха. Шэнэ Сталинска табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлгэ болбол советскэ арадай ажабайдалай хэмжээе ба культурые нилээд ехээр дээшэлүүлхэ юм гэжэ залуу хүн бүхэндэ ойлгуулха шухала.

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ гарза хохидол ушаруулһан дайн халаа ехэхэн бэрхэшээлнүүдые тохеолдуулһан байна. Тэрээнтэй хамта оронной хэдэн районуудта ган гасуур болоһон дээрэһээ бэрхэшээлнүүд ушарба. Эдэ бэрхэшээлнүүд саг зуурын юм гэжэ комсомольско организацинууд залуушуулда ойлгуулха ёһотой. Эхэ оронойнгоо түлөө ажалай баатаршалга харуулхые тэдэниие уряалан зоригжуулха ёһотой. Дайн сараһаа боложо манай орондо ушараһан саг зуурын бэрхэшээлнүүд халаа капиталистическэ оронуудта тохеолдог хүндэ хүшэр бэрхэшээлнүүдһээ уг үндэһөөрөө ондоо юм, тэдэ бэрхэшээлнүүд хадаа кризисүүд, худэлмэригүйдэлгэ, ажалшан арадай үгырэлэ ябадал—буржуазна журам байгуулалтын уг үндэһэнэйнь дутагдал юм гэжэ ойлгуулха ёһотой.

ВЛКСМ болбол парти ба арад ниитын хоорондо харилсаа холбоо байгуулдаг юм. Эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска худэлмэриие һунгагшадай дунда ябуулхада партийна ба советскэ эмхи зургаануудта туһа хүргэхэ зууура комсомол болбол залуушуулые Ленин-Сталинай партиие тойруулан үшөө нягтаар жагсаана.

Мүнөөнэй һунгуулиин кампанида ябуулха өөрынгөө бүхы эмхидхэлэй ба политическэ ажал-ябуулгада комсомол хадаа СССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ үедэ олоһон дүй дүршэлөө хэрэглэхэ ёһотой. Комсомольско эдибхитэд ба комсомолой хүтэлбэрилхы органуудай худэлмэрилэгшэд болбол худэлмэришэн ба колхозно залуушуулай суглаанууд дээрэ элидхэл, лекцинүүдые уншаха, хөөрэлдөөнүүдые митингнүүдые эмхидхэхэ, олониитын культурна хэмжээ-ябуулганууды үүсхэгшэд болохо ёһотой. Залуушуулай дунда ябуулагдаха агитационно-пропагандистска худэлмэри ябуулхадаа Советскэ Союзай ажабайдалай үндэһэ һуури болохо большевистскэ партиин политикые гүнзэгыгөөр ойлгуулжа байбал, тэрэ худэлмэринь өөрынгөө зорилгые түйлаха байна.

Һунгуулиин кампанида ВЛКСМ-эй члэнүүдэй хабаадахын арга маягуудынь ехэ олон юм. Комсомольско организацинууд болбол һунгуулиин участогуудай дэргэдэ агитпунктнуудые эмхидхэхэдэ, тэдэниие түхеэрэхэ ба шэмэглэхэдэ туһалха, агитпунктнуудта худэлмэрилхын тула эгээл эрхим, политическэ бэлэдхэлтэй ВЛКСМ-эй члэнүүдые ябуулха болоно.

Һунгалтануудта бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэдэ ехэхэн харюусалга деревенскэ, илангаяа партийна организацигүй нютагуудтахи комсомолдо даалгаглана. Худөөгэй агитколлективүүд болбол һунгуулиин участогуудаар колхозуудай клубуудта уншалгын байшангуудта, 10—10 гэр айлнуудаар олониитэ политическэ худэлмэри ябуулха ёһотой. Агитаторнууд ба пропагандистнууд болгон союзнабэшэ түрүү залуушуулые, тон түрүүндэ худөөгэй интеллигентнүүдые хабаадуулхые комсомольско организацинуудай түйлахань тон шухала байна. Городуудай комсомольско организацинууд болбол һунгалтануудай урда тээхи агитационно-пропагандистска худэлмэри ябуулхадань худөөгэй комсомолецуудта туһалха, колхозууд, совхозууд, МТС-үүдтэ дүршэлтэй лекторнууд ба элидхэлшэдые, агиткультбригадануудые эльгээхые хангаха, нүүдэл кино, библиотечкэнүүд элдэб темэнүүдээр выставкэнүүдые эмхидхэхэ болон бусад худэлмэринүүдые хэхэ уялгатай.

Һунгуулиин комиссинуудай составта болон һунгалтануудта бэлэдхэлэй худэлмэринүүдэй бусад участогуудта комсомолой эрхим түлөөлэгшэдые дэбжүүлжэ, ажалшан арад болбол тэрээндэ ехэ этигэл найдабари үзүүлнэ. Арад зоной үндэр ехэ найдабариие хүндэлжэ ябаха гээшэ ВЛКСМ-эй члэн бүхэнэй арюун нангин уялга мүн.

Һунгалтануудта бэлэдхэхэдэ комсомолой ябуулха политическэ ба эмхидхэлэй ажал-ябуулгань партийна органуудай шууд хүтэлбэри доро үнгэргэгдэхэ байна. Партийна организацинууд ба комитедүүд болбол комсомолой хүсые зүбөөр хубаарилан табиха, тэрэнэй ажал-ябуулгые хиинан шалгажа байха, комсомольско залуушуулай ниитын эдибхиие хүсэдөөр ашаглаха ёһотой.

Шухалын шухала политическэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ комсомольско организацинуудые хэр зэргээр партийна организацинууд үдэр бүри ба бодолтойгоор ударидахаб, тэрээнһээ союзна ба автономно республикануудай Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлдэ комсомолой хэхэ бүхы худэлмэриин амжалта шалтгаалха байна.

Комсомол болбол Эхэ орондоо холодоо үнэн сохөөр алба хэһэн ба хэжэшье байна, бүхы гүрэн түрын ба ажахын байгуулалтануудта Ленин-Сталинай партиин эдибхитэй туһалагшань мүн байна. Мүн болохоео байгаа һунгалтануудта тэрэ хадаа үндэр ехэ политическэ эдибхи харуулха, коммунистнуудай ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй блогой кандидадуудай түлөө нэгэн дуугаар голосуудаа үгэхэ бүхы залуу һунгагшадые нягтаар жагсаажа, тэдэниие толгойлон ударидаха байһандань ямаршье һэжэг түрэнэгүй.

Декабриин 20-ой «Правдын» түрүү бэшэг.

АГУУЕХЭ ГУМАНИСТ

(В. Г. Короленкын нүгшэһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн гүйсэһэндэ)

…родой гайхамшагта уранзо…ошо Владимир Галактионович …ленкын наһа бараһанһаа хой… 25 жэл үнгэрбэ.

Короленко болбол литературна …л-ябуулгынгаа эгээ түрүүшын …өө ахилжэ ородой классическа …н литературын болон түрү… …босоронги һанал бодолой эр…сурталнуудые ухаандаа ха…н абаһан байха юм. Тиин ура…н ба демократическа публи…тикын эрхим бэрхэ түлөөлэгшэ …боложо тэрэ ур…аа һэн.

…рынгөө зохёолнууд дотор тэ…болбол эзэн хаанай „харанхы …хиг з…саг түрэдэ“ эсэргүүсэн …бхигэйгөөр тэмсэдэг, дарлаг…а ба мүлжэгдэжэ байгаа арад…тые үмөөрэдэг һэн. Хаанта за…ай зүгһөө арадуудай хоорондо …гадаг үһөөтэ химараанай дай…шинь байгаа. Короленко хада …эрхэл, зоргоороо ошоһон ябу…ай хара манан соогуур ураг…, дура буляма һайхан зол… …ал тээшэ сухаритагүйгөө, …шэ ябаһан олонациональна …ойнгоо агуу ехэ ерээдүйе то…хоолон бэшэдэг һэн.

М. Горькийн тэрээниие агууехэ …инист, „үнэн шударгы ябада… …“ эсэлтэ сусалтагүйгөөр ху…шэ хүн гэжэ нэрлэһэн байха.

„Эсэгэ оронойнгоо бүхы …жлалинуудта эрхэ ба сүлө…өхые хүсэгшэ, эрхэ сүлөө хэ…эблэһэн лэ газарта үмгэлэг …б лон оролдодог зохеолшоб“ …э Владимир Галактионович өө…а…гаа хэлэдэг һэн.

…эрээшье, эдир залуу наһан…н эхилээд, һарүүл һайхан ами…найнгаа эсэс хүргэр, хаант…ата хэлы хаш…гдаашье …, энэ зорилгодоо нэгэтэшье …агүй һэн.

…ээнэй һураха эрхыень хаһа …дээдэ һүргүүлиһаа гаргадаг, …адаг, полициин хиналга д…ро…г, сүлэлэг һэн, теэд хэды …эб-шьеһаа, тэрээнэй һанал…лой үнэншэ сэхые, „үнэ…ан …ө гэмсэгшын“ эрэлхэг зори… угалжа шадаагүй байха юм. …нэ талаар Короленкын ажаба…да 1881 он ехэхэн удхашанар… юм. Император II Алек анд…на одниггуудай алаад байх…Ш Александр хаанда үнэн сэ…айхаб гэжэ тангаригаа үгэ… сүлөлгэндэ байһан Королен…дурадхапан байна. Тиихэдэнь …болбол „өөрынгөө һанал бо…оо арсаха болохо байнаб“ гэ…б доод, тангаригаа үгэхөө …л арсаа һэн. Тэрээнэйнгээ тү…холын Якутска областьдо сү…дэн байна.

…роленкын зохёолнуудыншье …лэ эрхэ, сүлөө, үнэн шудар…ябадалай түлөө шууд тэмсэһэн удхашанартай юм.

Тэрээнэй гол геройнууд болбол арад зоной дундаһаа гараһан ба революциин урда тээхи Россин арадуудай ажабайдалай гол шухала зүйлнүүдые хамтаруулан харуулһан хүнүүд юм. В. Г. Короленко болбол украинецнэшье, белоруссыешье, великороссыешье, якудыешье адли дуратайгаар бэшэжэ харуулдаг һэн, тиихэдээ үнэн сэхэ хэрэгэй түлөө арадуудай тэмсэлые, эрхэ сүлөөдэ, зол жаргалда тэлэнэй эрмэлзэлгэ хүсэлые зохеолнуудайнгаа эгээл шухала зүйл болгодог байгаа. Тэрэ зуураа арадуудаи эрхэ сүлөөгүй, баяр жаргалгүй хуби заяаень шаналан бэшэдэг һэн.

„Ой шуууяна“ гэжэ зохёолдоо өөрынгөө пониие алаһан богоолые харуулаа һэн. Паниинь богоолойнгоо эрхые зоргоороо бузарлаһан, тэрээниие доромжолһон байха юм, тиихэдэнь туйлдаа хүрэһэн богоолынь өөрөө заргыень хэжэрхиһэн байгаа.

„Макарай зүүдэн“ гэжэ алдарта расказ соогоо якут таряашанай образоор доромжуулан оломиллиоонно, зобонто таряашадай түхэлшэрэйе гайхалгайгаар хамтаруулан харуулаа һэн.

„Хэлэ мэдэхэгүй аад“, „Марусиин заимка“ гэхэ мэтэ зохёолнууд дотороо Короленко болбол газартай болоһойбди гэжэ хэдэн зуун жэлдэ хүсэжэ байһан таряашадай образуудые харуулна. Мүн июуса революционно хүдэлмэри тухайшье бэшэһэн байха юм. „Гайхалтай бусаган“ гэжэ расказ соогоо арадай зүб хэрэгэй түлөө эсэшэгүйгөөр тэмсэһэн ба сүлэлгын хүндэ хүшэр байдалда наһа бараһан революционер басагана „хайратай образые“ харуулаа һэн.

Хүнүүдэй коллективэй хүсэ шадалда унтаршагүй найдалтай байһанаа Короленко болбол өөрынгөө „Һохор музыкант“ гэжэ зохеол соо харуулаа юм, тэрээнэйнь герой похоршьеһаа, арад ниитэдэ туһатай ажал болохо хүгжэмые оло…одоо нюдэтэй хүн шэнги „уладай гашуудалшье, уладай баяршье мэдэрдэг боложо“, өөрынгөө һохорые илаа һэн.

Короленко болбол өөрынгөө арадта, өөрынгөө Эхэ оронгоо ихэ халуун дуратай һэн, тиимэһээ энэ патриот зохёолшо болбол оронойнгоо ажабайдалай событи бүхэндэ халуунаар хандадаг байба. Антисемитизм номножо, арадай үүр сүүхалые өөрһөө холодуулхые оролдолог, Россин хуули баригшадай зүгһөө арадые хүсэрхэн доромжолхыень, тэрэ өөрынгөө олонтоот статья, брошюра, очерконуудта тэдэниие тон хурсаар шүүмжэлэн сохидог һэн.

Жэшээнь, 1903 ондо Кишиневто хаанта засагай тухиржа еврейнүүдэй хюдалга үүсхэһэнтэ „№ 13 гэр“ гэжэ хурса шүүмжэлэлтэ очеркоор харюусаа юм; 1905 оной революциин һүүлээр болоһон правительствын реакцида „Сорочинска трагеди“, „Һүүдал байдалай үзэгдэл“ гэжэ очеркнуудаар харюусаа һэн, тэдэнь революционернүүдые олоорынь саазалха ябадалда эсэргүүсэн буруушааһан байгаа юм.

Февральска ба Октябрьска революцинуудай жэлнүүдтэ Короленко болбол „Хаанта засагай унал“, „Дайн, эсэгэ орон ба хүн түрэлхитэн“ ба бусад зохеолнуудые бэшэжэ, советскэ гүрэнэй ашаг туһада хүдэлжэ байгаа һэн.

Короленкын уран публицистикын эгээ дээдэ туйлалганиь хадаа „Минии үеын хүнэй түүхэ“ гэжэ гайхамшагта зохеолынь мүн юм. Тэрэнь революциин урда тээхи Россин 20 гаран жэлэй түүхые бодото уран һайханаар бэшэжэ харуулһан зохёол байха юм. Энэнь дүүргэгдээгүйшье һаа, өөрынгөө бэшэгдэһэн янзаар, уран һайханайнгаа, хэлэнэйнгээ талаар Герценэй „Үнгэрһэн байдал ба һанал бодолнууд“ гэжэ зохёолһоо дутуугүй юм.

В. И. Ленин болбол Короленкые ялала бэрхэ уранзохёолшо публицист ба ниитын ажал-ябуулагша гэжэ үндэрөөр сагнадаг һэн. Владимир Ильич болбол Короленкын үбшэлөөд байхада ходо һанаашархажа, зохеолнуудыень хэблэн гаргаха тухай оролдожо байгаа юм.

А. М. Горький болбол Короленкые багшамни гэжэ тоолохо зуураа, тэрээнэй ашаг габьяае тэмдэглэһэн байха юм: „Тэрэ хада бүхы наһан соогоо баатарай бэрхэтэй замаар сэлмэг үгэрые угтан урагшаа ябаа юм, тэрэ үдэрые гэрэлтүүлхын тула В. Г. Короленкын хэһэн юумэ тооложо барашагүй“.

В. Г. Короленкын наһа бараһан үдэрһөө хойшо 25-дахи ойень тэмдэглэжэ, советскэ арад болбол патриот уранзохеолшын дурасхалые хүндэлнэ. Юуб гэхэдэ, тэр хадаа революциин урда тээхи Россин ажабайдалай гол баляр хараан …ы жэлнүүдтэ арад гээшэ реакциин мунхаг хүсэнүүдые заабол …лаха юм гэжэ эгидэг һэн, тиимэһээ өөрынгөө зохёолнуудаар урагшаа—тэрэ сагта ерээдүй байһан, мүнөө уетэ бодото хэрэг эрэ болгуулагдэһэн—жаргалта ай ал тээшэ дуудан уряалдаг байгаа.

В. Абрамов. Бурят-Монголой пединститудай литературын кафедрые даагша.

Хүндэлэлэй Доскаһаа гаргагдаба

…МАССР-эй Министрнүүдэй Со… ба ВКП(б)-гэй Областной ко…дэй бюрогой тоггоолоор:

…1946 оной ноябрь һарынгаа …дэбэрии программые дүүргэ…н түлөө Механизированна ш… завод, Гусиноозёрско-Цурайй ру…управлени, Зэдын комбинат, Лиеро-архиин завод, Бурмонкоопсоюзай „Труд“ артель, Байкалогосрыбтрестын Дубининска загаһана завод, Хойто-Байгалай загаһанай комбинат;

б) 1946 оной ноябрь һарын үйлэдбэриин бүтээсын показательнүүдые доошолуулһанай түлөө Махорхын фабрика;

в) 1946 оной ноябрь һарын үйлэдбэриин показательнүүдые үгөөгүйн түлөө Зүүн Сибириин түмэр замай хэлхээ холбооной дистанци республиканска Хүндэлэлэй Доскаһаа гаргагдаба.

Эхэ ба хүүгэдтэ халуун анхарал табиха тухай

Олон хүүгэдтэй ба ганса бэе эхэнүүдтэ тэдхэмжэ гогтоохо ба тэрэниие түлэхэ ябадалые удааруулдаг баримтанууд манай республика дотор үзэгдэдэг байна. Ториин ба Зэдын аймагуудта гүрэнэй тэдхэмжэ үгэхэ тухай эхэнүүдэй бариһан мэдүүлгэнүүдые хаража үзэлгэ нэгэ һара хүртэр удааруулагдаһан байха юм.

Ториин, Тарбагатайн, Зэдын ба Хойто-Байгалай аймгүйсэдкомуудай гүрэнэй тэдхэмжэ үзүүлхэ таһагуудай тэдхэмжэ түлэжэ эхилхэ ба тэрэниие болюулха саг болзорые буруугаар тодорхойлон тогтоодог байһан дээрэһээ, тэдхэмжын мүнгэ дутуу ба үлүү түлэдэг ябадал гарадаг байна. БМАССР-эй финансын Министерство ба аймгүйсэдкомууд энэ хэрэгтэ еһотой гурим байгуулжа үшөө шадаагүй.

Ториин, Кударын, Курумканай, Байкало-Кударын, Сэлэнгын, Заиграйн, Түнхэнэй, Иволгын аймагуудта нарай нялха үхибүүдэй заһалые (приданные) саг соонь түхээн үгэлгые хангажа шадаагүй. Мүн тэрэшэлэн зарим ушарта нарайлхэ ба хүхөөр эхэнүүдтэ элеэ-хоолой продуктын паек үгэхэ ябадал хангалтагүйгөөр табигдаһан байна.

Аймагай, городской ба районой ажалшадай депутадуудай соведүүдэй гүйсэдкомууд, тэрэшэлэн БМАССР-эй элүүрые хамгаалха, гэгээрэлэй ба худалдаа-наймаанай министерствонууд нарайлгын гэр ба хүүгэдэй эмхизургаануудай хүдэлмэридэ багаар анхаралаа табидаг тэдээндэ зохихо туһаламжа үзүүлдэггүй байна.

БМАССР-эй элүүрые хамгаалха Министерство болбол нарайлгын байшангууд, эхэнэрэй ба хүүгэдэй консультаци болон хүүгэдэй яслинуудта эхэнэр ба хүүгэдэй медицинскэ хангалгые һайжаруулха хэрэгтэ гүйсэд һайнаар анхаралаа табидаггүй дээрэһээ, эдэ эмхизургаанууд шухала хэрэгтэй медицинскэ түхеэрэлгэ хэрэглэлнүүдээр, эм домоор ба үбшэнтэниие харууһалхада хэрэгтэй зүйлнүүдээр хангагдаагүй, врачнууд ба дунда эрдэмтэй медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдөөр дутамаг байха юм.

Гол түсэбэйнгөө еһоор үйлэдбэрилэн гаргаһан оймһо, трикотажна дотор хубсаһа гадар хубсаһа, арһан гутал ба валенкануудай 30 процентые ялиин, һургуулиин наһа гүйсээгүй ба һургуулиин наһанай хүүгэдые хангаха ябадалда зорюулха гэһэн правительствын тогтоолые БМАССР-эй нютагай ажаүйлэдбэриин Министерство, БМАССР-эй Совминэй дэргэдэхи промкооперацинуудай хэрэгые эрхилхэ управлени ба Бурмонкоопсоюз дүүргэжэ шадаагүй.

Хуули бусаар аборт хэхэ ябадалтай аймгүйсэдкомууд, тэрэшэлэн БМАССР-эй элүүрые хамгаалха юстицын министерствонууд ба БМАССР-эй прокуратура еһотой тэмсэл хэнэгүй.

Дээрэ заагдаһан эдэ бүхы дутуу дундануудые усадхаха хэмжээнүүдые абажа, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной июлиин 8-ай үдэрэй Указые энээниие дүүргэлтэ болгон правительствын гаргаһан бүхы шиидхэбэринүүдые гүйсэд бэелүүлхые аймагай, городской ба районой ажалшадай соведүүдэй гүйсэдкомуудые, зохихо министерствонууд ба управленинүүдые уялгаһан тоггоол БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет һаяхан гаргаба.

Ой соо „Родина“ приемник дуугархэнь

Ой модоной ба модо урадхуулгын хүдэлмэрилэгшэдэй союзэй обком болбол хүдэлмэришэдые культурнаар хангаха ябадалда ехэхэн анхаралаа хандуулна. Байгша оной 11 һарын туршада нилээд ехэ мүнгэ энэ хэрэгтэ зорюулһан байна. Клубууд ба улаан булангуудай хэрэгсэлдэ 185 мянган түхэриг табла. Энэ мүнгөөр 12 библиотекэнүүд, «Родина» гэжэ 19 радиоприемнигууд, 14 гармошко, 19 гитар, 26 балалайка, 10 мандалин, вождиноpой портредүүд, плакадууд ба политическэ карта гэхэ мэтэ абтаба.

Ээриин ба Хандагатайн мехлесопунктнууд ба Шулуутайн, Байгалай леспромхозуудта 4 нүүдэл кинонууд заһабарилагдажа ашаглалгада табигдаһан байха юм. Шулуутайн ба Байгалай леспромхозуудта 100—100 ба Ээриин мехлесопунктда 150 точконуудтай радиоузелнууд хүдэлмэрилжэ эхилээ.

МАЛАЙҺ БАЙРАНУУД ЗАДАГАЙ ЗАЙДАН

Мухаршэбэрэй аймагай зарим колхозууд адуу малай үбэлжэлгэ, илангаяа түл абалгада муугаар бэлэдхэһэн байна.

Тиимэ байдалтай колхозуудай тоодо Ленинэй нэрэмжэтэ артелиие (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Норбоев) түрүүшын ээлжээндэ оруулмаар байна. Энэ артелиин эбэртэ бодо малай байрануудай хушалта тон муу дээрэһээ, хүхэ тэнгэри тэрэ зандаа харагдажа байдаг юм.

Гадна, шэнэ түлнүүдэй байранууд энэ гэхэ заһабарилгада ороогүй шахуу. Үнеэ түрүүлхэ байрануудынь палаахагүй туладаа, шиир нойтон, сэн бун болошонхой байдаг. Тугалай, мүн үнеэдэй түрэхэ байранууд хүсэд сагаадагдажа, дезинфекцишье хэгдээгүй байха юм.

Малай, илангаяа шэнэ түлнүүдэй үбэлэй байрануудые мүнөө хүртэр иимэ задагай зайдан байлгаха гээшэ колхозно һүрэгүүдые хороохо гэһэн һадэлгэтэй тон адли байна. Энэ жэгшүүритэй хэрэгые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Мухаршэбэрэй аймагай хүтэлбэрилхы эмхи-зургаанууд, илангаяа малажалай таһаг энээндэ дары хэмжээ абаха еһотой.

Ж. Цыбанов.

Ж. Балданжабон

Оюун бэлигэй орой өөдэ

(Пионернүүдэй дуун)

Эрдэмэй уулын субад дэнзэ
Эрдэни номин одоор бадарна.
Эхишэ пионер бидэнэй девиз
Эрэлхэг баатарай замаар дуудана.

Орьел дээгүүр харайн дабхия,
Оройн дэнзэ шамдан хүрье!
(2 дахин).

Оюун бэлигэй орой өөдэ
Олон түмэрөө дабхин гараял!
Орьел үндэр дэнзэ дээрэ
Омог дорюун дуугаа татаял!

Припев.

Ашата багша Сталин вождь
Аба нюдөөр энхэрэн байнал.
Алтан хүүлиин гэрэл доро
Агуу баярай түүдэг бадараая!

Припев.

Яруунада нэмэлтэ тэжээл муугаар бэлэдхэнэ

Үбһэ тэжээл абаха түсэбөө Яруунын олонхи колхозууд дүүргээгүй байха юм. Тиимэдэ нэмэлтэ тэжээл элбэгээр суглуулжа, үхэр малаа садхаланаар ондо оруулха хэрэгтэ колхозуудай бүхы хүсэн элсүүлэгдэхэ еһотой байгаа. Гэбэшье, аймаг дотор нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдаһан байна. Түсэбэй ёһоор ноябрь соо 8512 центнер хагда бэлэдхэхэ байһан аад, декабриин 5 хүртэр арай гэжэ 3.300 центнер суглуулһан байха юм. Мүн набша намаа оройдоо 90 ашаа бэлэдхээ.

Зарим колхозууд хагда, ожорһо, набша намаа мэтын тэжээлые зүбөөр хэрэглэхын орондо харин үрижэ хороожо байха юм. Эгэтын сомоной Кировэй, Ульдиргын сомоной Ленинэй ба бусад колхозууд үбһэ, һолоомоор ехэ дутамаг байбашье, нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэрээ үни хада болюулжархёо. Модоной набша, мүшэр ба бүргаһан гээшэ хонин малай элихэдэ илангаяа шэмэтэй байдаг. Гэбэшье, энэ тэжээлые элбэгээр суглуулжа, зүбөөр хэрэглэхын түлөө хэншье тэмсэнэгүй.

Адуу малые хоролтогүйгөөр үбэлжүүлхэ ябадал ехэнхидээ тэжээлһээ дулдыдахa байна. Тиимэ хадань, үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ, тэрэниие зүбөөр гаргашалха ябадал колхоз, малшан бүхэнэй арюун уялга болоно.

Ц. Дугаров.

Ангай арһа тушаалгаар

Бурмонкоопсоюзай заготуправлениин ангай арһа бэлэдхэлэй таһаг жэлэйнгээ даалгабариие 110 процент гүйсэдхэбэ. Мүн дүрбэдэхи кварталайнгаа түсэбые декабриин 10-да 101 процент дүүргэв.

1946 оной хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдэй зарим дүнгүүд

★

В. И. ДУБРОВСКИЙ,
БМАССР-эй Газартаряалангай Министр

★ ★

…46 он бэбол колхозно ажабай…ай түүхэтэ жэлнүүдэй нэгэниинь …лсоно. Юуб гэхэдэ, энэ жэл сэ…й һүүлдэхи шэнэ табанжэлэй …шын жэл мүн. Республикын …озно таряашад ба МТС, совхо…ай хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ …р ургасын бата бэхи үндэһэ …н табижа таряанажалай талаар …АССР-эй гээгдэлнүүдые усад…н түлөө шууд тэмсэл хэһэн ба …шье байна. «Колхозуудта хү…жалай артелиин Уставые эбдэ…ябадалнуудые усадхаха хэм…үүд тухай» СССР-эй Министр…эй Соведэй ба ВКП(б) гэй …ральна Комитедэй тогтоол ха…колхозно таряашадай үндэр …ын түлөө тэмсэлые улам шан…һан байха юм.

…э жэл соо республикын түрүү…оз ба МТС-үүд урдынхиһаа …һайнаар хүдэлмэрилжэ гараа. …бэшье жэлэй дүнгүүд дээрэ…харахада, хүдөө ажалай хүдэл…нүүдые дүүргэхэ талаар олон…аймагууд ехэхэн дутуунуудтай … Республика дотор хабарай …ай тарилгын гүрэнэй түсэб … 91,1 процент, орооһото та…н түсэб—98,9 процент, хар…ын—65 процент, овощиин— …процент, тэжээлэй—53 про… …техническэ культуранүүдай …гын—62 процент дүүргэгдэ…байха юм. 23 аймагуудай миил …аг яровай тарилгын, 12 аймаг …ото тарилгын түсэб дүүргэһэн …

…вай бүхы культуранүүдай та… гол түлэб хабар хахалагдаһан, мүн муугаар элдүүрилэгдэһэн, буртаг үбһэндэ дарагдаһан газар дээрэ хэгдэһэн байгаа. Оройдоо 45 мянган гектар гү, али орооһото культуранүүдай бүхы тарилгын талмайн 15 процентнь хоер дахин хахалагдаһан пар дээрэ хэгдээ. Энэ хадаа тарилгын хойноһоо үнгэргэгдэхэ бүхы агротехническэ хэмжээ-ябуулганүүдые зүбөөр бэелүүлхэ, уһалуурнин бүхы системэнүүдые хэрэглэхэ шанга эрилтэ хэһэн байна. Гэбэшье, энэ эрилтэнүүд бэелүүлэгдээгүй.

Зарим газарнуудаар тарилга аяар табяад хоногоор хойшолуулагдахаһаа гадна, агротехникын заабаринууд хазагайруулагдаһан байха юм. Бичурын, Тарбагатайн, Хэжэнгын Кударын ба бусад аймагууд тарилгын агротехникые илангаяа ехээр хазагайрууллаа һэн.

Зунай үедэ тарилгын хойноһоо харууһалха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэһэн байгаа. Таряанай ургажа байха үедэ 8.000 гектар уһалагдаха байһан аад, оройдоо 5.086 га уһалагдаа. Буртаг үбһэ түүлгэ, пропашной культуранүүдай ряд хоорондын элдүүрилгэ гэхэ мэтэнүүд хаа-хаанагүй хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэһэн байна. Прибайкальска, Кяхтын, Түнхэнэй, Зэдын аймагууд тарилгын буртаг үбһэ түүлгые бүришье харюусалгагүйгөөр үнгэргөө.

Эдэ бүхы шалтагаанууд дээрэһээ, республикын колхозууд тон бага ургаса абаһан байха юм. Республика дотор хураагдаһан дунда зэргын ургасатай сасуулхада, Закаменай, Ториин, Түнхэнэй, Баргажанай аймагууд бэшэ аймагуудһаа нэгэ бага ехэ таряа хурааһан байна.

1940 онойхитой сасуулхада, энэ жэлэй ургаса хураалгын хүдэлмэринүүд бүхыдөө 5 дахин бага байгаа. Гэбэшье, хураалгын хүдэлмэриие илангаяа таряа сохилгые зарим аймагууд угаа ехээр унжагайруулаа. Ториин, Закаменай, Прибайкальска, Түнхэнэй аймагууд таряа сохилгые мэнэ һая болтор дүүргээгүй байба. Хэтэрхэдээ, Ториин, Закаменай, Түнхэнэй ба бусад аймагуудай хэдэ-хэдэн колхозууд ургаса хураалга дээрэ тон ехээр гээлтэ гаргажа, аяар 1,5—2 центнер таряа поли дээрэ үлөөһэн байха юм.

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикын колхозуудай гүрэнэйнгөө урдахи уялгата түлбэринүүдые дүүргэнгүй, Эхэ орондоо үритэй зээлитэй болодог, өөрын таряагаар хүрэнгэ хаалаггүй байһан ябадал хадаа аймагуудай газартаряалангай органууд болон МТС-үүдэй муугаар хүдэлмэрилһые балшниса гэршэлжэ үгэнэ.

МТС-үүдэй жэлэй хүдэлмэринүүдэй дүнгүүдые хараад үзэхэдэ тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэб бүхыдөө 112,2 процент дүүргэгдэһэн байна. 1946 ондо МТС-үүд зөөлэн хахалалгада оруулан 12… мянган гектар элдүүрилээ. Энэ хадаа недондонойхиһоо яһала ехэ байна. Тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэбые дүүргэхэ талаар Сухын, Саянтын, Жиримскэ, Кабанскын МТС-үүд түрүү һуурииуудые эзэлнэ. Республикын аяар 10 МТС (Окино-Ключевскэ, Сагаан-Усанай Итанцын, Кяхтын, ба бусад) түсэбөө дүүргэнгүй, гүрэнэй даалгабариие таһалдуулаа.

МТС-үүдэй хүдэлмэри имагтал тоогой талаар сэгнэгдэхэ еһогүй. Зөөлэн хахалалгада оруулжа элдүүрилхэ түсэбөө дүүргэһэншье һаа зарим МТС-үүд пар хахалха тэрэниие хоер дахин хахалха, намарай пар хахалха даалгабаринуудаа дүүргээгүй байха юм. Аяар 11 МТС пар хахалха ба хоер дахин хахалха түсэбөө, 19 МТС намарай пар хахалха даалгабаряа дүүргээгүй байна.

Олонхи МТС-үүд колхозно полиие эрхим шанартайгаар элдүүрилжэ, үндэр ургаса хураахын түлөө бодотоор тэмсэл хээгүй байна. Энэ жэлдэ бүхы 36 МТС 1940 онд нэгэ МТС-эй тушааһанһаа бага натуротүлбэри гүрэндэ оруулһан байха юм. Трактор бүхэн оройдоо 2 центнер натуротүлбэри олоһон болоно.

Энэ жэлдэ республикын колхоз ба МТС-үүд иимэ бага ургаса хураһан хадаа 1947 ондо орооһото ба бусад культуранүүдай ургасые хэдэн дахин дээшэлүүлжэ, энэ дутуунуудаа заатагүй хүсэлдүүлхэ эрид тэмсэл хэхэ уялгатай. Хүдөө ажалай культуранүүдай ургасые дээшэлүүлхэ ябадалда эгээл шиидхэхы үүргэтэй байһан парай хахалалга энэ жэлдэ дүүргэгдээгүй байшоо. Тэрэшэлэн парай саашанхи элдүүрилгэнүүдые хэхэ түсэб дүүргэгдээгүй. Кяхтын, Ториин, Бичурын, Мухаршэбэрэй, Кударын, Зэдын аймагууд пар хахалха ба тэрэниие саашадань элдүүрилхэ хүдэлмэринүүдые таһалдуулаа. Пар хахалха түсэбые республикын миил 3 аймаг (Иволгын, Хориин, Курумканай) дүүргэһэн байна.

Мухаршэбэрэй, Курумканай аймагууд Түгэнын ба Аргадинска уһалуурнин системэнүүдые түхеэрэхэ талаар горьтойхон хүдэлмэри хэһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Зүгөөр, бэшэ аймагууд уһалуурние үргэдхэхэ талаар өөдгэй юумэ хээгүй байха юм.

1946 оной хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдэй дүнгүүдые эндэ бэшэхэ зуураа, Байкало-Кударын аймагай «Майн 1», Закаменай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ, Ториин аймагай Каландарашвилиин нэрэмжэтэ колхозууд ба Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Киселевой, 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Шурыгинагай звенонуудай үндэр ургаса хурааһые магтамаар байна.

Мүнөө жэлдэ советскэ правительство манай республикада талха таряагаар угаа ехэ туһаламжа хүргөө. Энээндэ харюу болгон ерэхэ жэлдэ яабашье үндэр ургаса туйлажа, Эхэ оронойнгоо ашата туһые үнэн хэрэгүүдээр харюулха зорилго манай урда табигдана. Имагтал хабарай тарилгада хаһа саг соонь, эрхим шанартайгаар бэлэдхэбэл, энэ зорилгые амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха байһамнай мэдээжэ. Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганүүдай бүхы хүдэлмэринүүдые зүбөөр бэелүүлхэ гээшэ тон шухала. Поли дээрэ саһа тогтоохо, наг шэбхэ, шубуунай аргал, үнэһэ болон нютагай бусад үтэгжүүлгэнүүдые элбэгээр суглуулжа, тэрэниие зүбөөр хэрэглэхэ—эдэ бүхы хадаа үндэр ургасын түлөө тэмсэлэй эгээл шухала зүйлнүүд мүн.

Трактор ба хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга энэ оной дүрбэдэхи квартал соо хангалтагүйгөөр ябуулагдаһан байна. Энээниие саашадаа али болохоор шамдуулжа, колхоз, МТС бүхэн трактор болон машинануудаа тарилгада эрхим шанартайгаар бэлэдхэхэ еһотой. Тэрээнтэй хамта колхоз, бригада, звено бүхэн хомут тоног болон тарилгада хэрэглэгдэхэ бүхы юумэнүүдээ хүсэн түгэсөөр бэлэдхэхэ зэргэтэй байна.

Ерэхэ жэлдэ тарилгые зүб севооборотой ёһоор үнгэргэхэ ябадал зайлашагүй шухала. Байгуулагдаһан севооборотые бишниханшье хазагайруулжа болохогүй.

Үрһэнэй фондые колхоз бүхэн өөрын таряанһаа хүсэд байгуулжа, тэрэниие эрхим шанартайгаар сэбэрлэхэ уялгатай. 1947 ондо уһалуурнин системэнүүд хаа-хаанагүй үргэдхэгдэхэ ёһотой байна. Энээниие үнгэргэхэ хэрэгтэ АЗО-нууд ба хүдөө ажалай мэргэжэлтэд угаа ехэ үүргэтэй.

1947 оной февралиин 9-дэ РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгалтанууд болохонь. Энэ түүхэтэ үдэрые амжалтатайгаар угтахын түлөө колхоз, МТС бүхэнөөр социалистическэ мүрысөөн улам шангаар дэлгэрүүлэгдэ бэ. Энэ мүрысөөндэ оролсоһон колхозниггууд ба МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд 1946 онойнгоо дутуунуудые сүм усадхажа, 1947 ондо үндэр баян ургаса хураха бата бэхи үндэһэ һуури табиха байһанинь лабтай. Тиигэбэл, бидэнэр Эхэ орондоо элбэг ехэ таряа талха үгэхэ, колхозуудаа эмхидхэлтэй талаар улам бэхижүүлхэ, баяжуулха, ажалшадай байдалые бүри һайжаруулха байнабди.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

1946 он болбол Нэгэдэмэл нацанууд организациин бэелүүлэгдэхэ ёһотой уласхоорондын хани барисаанай шэнэ үе арганууды бүхэ бүүлхын түлөө тэмсэлэй тэмдэг доро эхилһэн ба тэрэ тэмдэг доро үнгэрэжэ байна. Нэгэдэмэл нацануудай Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи сессиин түрүүшынь хуби январь февральда Лондондо болоһон ба Нэгэдэмэл нацануудай орган мүн болохо Аюулгүйн Совет тэрээнтэй зэргэ худэлмэриилжэ эхилһэн байха юм. Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи сессиин худэлмэри Нью-Йоркдо дүүргэгдэһэн байна.

★
К. ГОФМАН.
★ ★

Урдань Германиин союзнигууд байһан оронуудтай эб найрамдалай договорнуудые бэлэдхэхэ талаар эдибхитэй худэлмэри Ассамблейн заседаниинуудтай зэргэ, тэдэнэй хоорондохи забһарлалгануудта Лондондо ба Нью-Йоркдо ябуулагдаһан байха юм. Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведтэ ба Парижска Амгалан тайбанай конференци дээрэ хэлэһэн энэ хүдэлмэри дайнай һүүлээр эб найрамдалые тогтоохо хэрэгэй зайлашагүй шухалын шухала хубинь мүн байгаа. Нэгэдэмэл нацануудай организациин Устав соо со носхогдоһон шэнэ принципүүдэй шанарынь энээнэй дүй дүршэл дээрэ шалгагдаа.

Нэгэдэмэл нацануудай организациин ажал-ябуулгын түрүүшын жэлэй гол гол политическэ дүнгүүд юу харуулнаб? Фашизмын бүхэ үлэгдэлнүүдые үндэһөөрнь таһалан усадхажа, дайнай һүүлээрхи ажа байдалые түбхинүүлхэ зорилготой шухалын шухала проблемэнүүдые «хүсэнхэлэй политикын» аргаар шиидхэхэ гэжэ һэдэлгэнүүдые дабжа замаар лэ ябахаһа илаалые бахимжуулжэ бата бэхи ушэн зүйтэй эб найрамдалые ба бүгэдэ-нийтын аюулгүй байдалые хангахаа болоно гэжэ хамагай түрүүн тэдэ дүнгүүд харуулна. «Хүсэнхэлэй политика» болбол хамагай түрүүн Нэгэдэмэл нацануудай Уставай принципүүдые ба тэрэнэй зорилгонуудые алгасан тойрохо гаража гэдэг эрмэлзэлгэ дээрэһээ гаралаг бэ фашизмые болон агрессиие һэргээн бодхоохые, арадуудай эб найрамдалта хани барисаанай үндэһэ һуурине эблэхые эрмэлзэдэг уласхоорондын реакциин хэрэг мүн болоно.

Нэгэдэмэл нацануудай организациин Уставта хандалга эһо тэды юридическэ асуудал бэшэ. Уставта бэшэгдэһэн принципүүдтэ ямараар хандадаг хандалгань алибаа гүрэнүүдэй демократизмые тодорхойлохо ба тэдэнэй политикын болото зорилгые танижа элирүүлхэ сэгнэлтэ болоно гэжэ 1946 оной олон тоото событинүүд хамагай түрүүн Генеральна Ассамблейн ба Нэгэдэмэл нацануудай организациин бусад институдүүдэй худэлмэринь харуулна.

Уласхоорондын харилсаануудые демократизацилха хэрэгтэ зорюулагдаһан эдэ принципүүдтэ англо-саксонско оронуудай монополистическэ бүлэгүүдтэй холбоотой нүлөөлэлгэтэй нюрнүүдай һанаада таарангүй. Энээн дээрэһээ тэдэ принципүүдые, түсэаарлабал эб найрамдалай хэрэгэй шухалын шухала асуудалнуудаар нэгэн һаналтай шиидхэбэриүүдые гаргаха ябадалые хангаха ёһотой Аюулгүйн Соведтэ агуухэ союзна державануудай нэгэн һаналтай байха принципые тэдэнэр доботолһон байха юм.

Эдэ доботолгонууд ямаршье шалтагаанаар, ямаршье түг доро хэгдээ һаа, Нэгэдэмэл нацануудай организациин ажал-ябуулгые урдын лиги нациин гутамшаг харгыгаар оруулха гэһэн хүсэл зорилго хадаа Нэгэдэмэл нацануудай Уставые шалгаха гэдэг эрмэлзэлгын үндэһэ һуурибань байна.

Нью-Йоркдо Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ ябуулагдаһан тэмсэл энээн тушаа илангаяа тодоор харуулна. Нэгэдэмэл нацануудай Уставые шалгаха талые баримталагшадай хүсые элсүүлхэ оршон байдал соо энэ сессиин бэлэдхэгдэһэнинь элитэ. Парижска Амгалан тайбанай конференци дээрэхи американска делегациин член сенатор Ванденберг гэгшэ бүри Парижда байхадаа эхилэн Нэгэдэмэл нацанууудай уласхоорондын центрые «шинэдхэн шиидхэхые» уряалһан ба тэрэние американска галаадын политикын зориготуудта улэмжэ ехээр «таарулхые» эрһэн байна. США-һаа сессида байһан түлөөлэгшэ Даллес гэгшэ Уставай шэнэдэлые харагдаагүй һааһь, США болбол өөрынгөө политикые Нэгэдэмэл нацанууудай организациһаа гадуур ябуулха баатай болоно гэжэ мэдүүлэһэн һэн. Галаадын хэрэгүүдэй талаар сенатска комиссиин түрүүлэгшэ Коннели «Ветын эрхын шэрүүгэбшэһээ» Аюулгүйн Соведые дууһан сулөөлхэ гэжэ баадхаа.

Генеральна Ассамблейн Нью-Йоркско сессиин хэлэлхэ зүйлнүүдтэ оруулагдаһан Австралиин ба Кубагай дурадхалнуудта США ба Великобританиин талаһаа дэмжэлгэ «хангагдаха» гэжэ англо-саксонско хэблэлэй олоншог органууд уридшалан мэдүүлдэг байгаа. Тиигэжэ Нэгэдэмэл нацанууудай Уставай гол принципүүдые хубилгахын ашаар энэ уласхоорондын организацие бишихан бүлэг оронуудай интересүүдые хамгаалха зэбсэг болгохо гэһэн һэдэлгэ түхэсэрэгдэдэг байба.

Гэбэшье, хамагайл түрүүн агуухэ державануудай нэгэн һаналтай байха принципые советскэ делегациин талаһаа шууд даамгайгаар хамгаалһанай ашаар Ассамблей дээрэ энэ хэрэг ондоогоор ябуулагдаа. Өөртөө даажа абаһан уялгануудтаа үнэн сэхэ Советскэ Союз хадаа Нэгэдэмэл нацанууудай организацие гол харгыһааһь хажуу тээшэнь гаргаха гэһэн, эб найрамдалта дурашалай оронуудай хоорондохи хани барисаае арадуудай аюулгүйн интересүүдтэ зохилдуулан тогтоохо хаогыһааһь хажуу тээшэнь тэрэлхие гаргаха гэһэн элдэб һэдэлгэнүүдтэ эсэргүү ябуулагнуудые хэхэ байна гэжэ бүри Парижска Амгалан тайбанай конференци дээрэ В. М. Молотов хэлээ һэн. Агуухэ державануудай нэгэн һаналтай байха принципые доботолһоор хадаа болото дээрэ союзна оронуудай дайнай жэлнүүдтэ бии болоһон тогтоһон хани барисаанай бүхы системые шиидхэхэ эрмэлзэлгэ гэжэ Нью-Йоркдо болоһон Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ Советскэ делегаци тон тодоор харуулаа.

Эб найрамдалай договорнуудые бэлэдхэхын үедэ суглуулагдаһан дүй дүршэл советскэ делегациин баримталһан шалтагаануудые зүб гэжэ харуулаа. Хэнэйшье мэдэхээр Парижска Амгалан тайбанай конференци дээрэ агуухэ державанууудай нэгэн һаналтай байха принципһээ гэдэргээ сухарилха ба асуудалнуудые шиидхэхын тулада гансахан лэ түсгаар бүлэг державанууудай ашаг туһада механическа олонхиие байгуулжа энэ принципые һэлгэхэ гэдэг һэдэлгэнүүд амжалтые түйлажа шадаагүй. «Дүнгүүдээр наада зугаа хэдэг» ябадалые дүрхэйдэжэ юу тодорооб гэхэдэ, Министрнүүдэй Соведтэ зүбшэн хэлсэгдэдэггүй асуудалнууд Парижска конференци дээрэ оройһоо шиидхэгдэхэгүй гү аль зүйлээ бии болоһон олонхоор шиидхэгдэһэн болобошье болото дээрэ бэелүүлэгдэхэгүй байха юм. Харин Министрнүүдэй Соведээр зүбшэн хэлсэгдэһэн дурадхалнууд конференци дээрэ һайшаагдаһан байна.

Зүбшэн хэлсэгдээгүй асуудалнууд Нью-Йоркдо Министрнүүдэй Совет дээрэ эсэлэн харагдахадаа хани барисаанай принцип илажа байдаһан байха юм. Зүбшэн хэлсэлгэһэн шиидхэбэринүүдэй ашаар Министрнүүд эб найрамдалай договорнуудай текстнүүдые түргэһөө ашагтайгаар зохеожо дүүргэһэн байнад.

★ ★ ★

«Ветын эрхые» хэрэглэхэ ябадалые шалгаха тухай асуудалые хүсэхэжэ табигдаһан хадаа Уставай бу сад шухалын шухала зүйлнүүдые шэнээр хаража үзэхэ эрилтэ байгуулхые ба тэрэгээрээ Нэгэдэмэл нацанууд организациин бүхы ажал-ябуулгые гол зорилгоһоонь ондоо тээшэнь шэлжүүлхэ хүсэһэн байна. Гэбэшье, тэдэнэр өөһэдынгөө арга-боломожонуудые хэтэрхы ехээр сэгнээд. Нэгэдэмэл нацанууудай организацида Советскэ Союзай зээлжэ байгаа агуухэ болото конструктивна үүргые сэгнээгүй байшоо.

Буу зэбсэгые бүгэдэнитэ дээрэ хорооха ба атомна энергиие сэрэгэй зорилготойгоор хэрэглэхэ ябадалые хориможолхо тухай советскэ дурадхал хадаа уласхоорондын нэгэ организациин гол зорилгоо Генеральна Ассамблейе нюурлаадань хандуулһан байха юм. Советскэ дурадхал болбол Ассамблейн дээрэшье, тэрэнэй саада тээ, дэлхэйн бүхы оронуудташье ехэ һайшаал олоһон байна.

Советскэ дурадхалые тойрон дэлгэрһэн буляалдаанууд аралуудай эб найрамдалай ба бата бэхи барисаанай түлөө Советскэ Союзай шууд даамгай тэмсэлые бүхы удхашанарынь улам тодоруулба.

Советскэ дурадхалые абаһан үшөө хадаа советскэ дипломатиин ехэшэг амжалтань. Тэрэшэлэн уласхоорондын политикада демократическа зэмые бэримталжа байгаа бүхы советскэ арадай амжалтань болоһон байна. Советскэ дурадхал һайшаагдаһан ушар уласхоорондын хани барисаанай эрэедүйн арга боломжонуудые үргэдхэһэн ба Нэгэдэмэл нацанууудай организациин нэрэ хүндыень үргэһэн байна.

Гэбэшье, буу зэбсэгые хуряаха ябадалые бэелүүлхын тулада бага бэшэ хүсэлэн үшөө хэрэгтэй болохо. Буу зэбсэгүүдые хороохын түлөө зорюулагдаһан болото хэмжээ-ябуулгануудые һанаанһаа абан элдэб һаад тубэг ушаруулан хойшонь тагаха гэһэн зарим державанууудай зорилгонь буляалдаан дээрэһээ тодоор харагдаа. Гэбэшье, дэлхэйн нэгэдэхи дайнай һүүлээрхи үедэ орохоодо мүнөөнэй оршон байдал буу зэбсэгүүдые хороохын тулада улэмжэ зохистой байна гэжэ В. М. Молотов тэмдэглэһэн байна. «Өөһэдэмнай, манай хамтын хүсэлэлнүүдһээ, эб найрамдалай интересүүдэй түлөө бэе бэсэһээ барисаатай байхын хойноһоо бидэнэй хүсэлһөө «мүнөө олон юумэн дулдыдаха болоно»—гэжэ советскэ делегациин түрүү тэмдэглээ һэн. Советскэ Союзай түлөөлэгшын энэ уряалынь буу зэбсэгүүдые хороохо ба сэрэгэй шэнэ хюмаралые уридшалан зайсуулхада хэрэгсэлтэй бүхэдэлхэйн хүн зоной дунда эгээл үргэн һайшаал олохонь лабтай.

Буу зэбсэгые хороохо тухай нэгэн һаналаар 51 гүрэнүүдэй абаһан шиидхэбэри хани барисаанай принципэй түйлаһан амжалта тухай гэршэлнэ—гэжэ хилын саада тээхи олоншог газетэнүүд тэмдэглээ.

«Буу зэбсэгые хуряаха тухай нэгэн һаналтай резолюци—Нэгэдэмэл нацанууудай эгээл гайхамшагта түйлалтань лэ болоно»—гэжэ лондонско «Обсервер» газета бэшээ. «Таймс» гэжэ газетэ энэ һанамжые һайшаажа, «Буу зэбсэгые хураажа тухай резолюци эб найрамдалай тогтоогдохо байһан этигэмжые бии болгоно»—гэжэ мэдүүлээ.

★ ★ ★

Испанска асуудалаар резолюцие Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи сессиин һайн дүнгүүдэй нэгэн гэжэ тоолохо ёһотой байна. Энэ резолюциин соо өөһэдынгөө элшэн сайдууд ба элшэн түлөөлэгшэдые Мадридһаа дары дуудажа абаашаха гэжэ Нэгэдэмэл нацанууудай бүхы членнүүдтэ дурадхагдана. Аюулгүйн Соведээр хэлэлхэн һарын урда тээ абтаһан резолюцида ороодо энэ резолюци урагшаа лабхиһан алхам мүн болоно. Ассамблейн энэ шиидхэбэринь испанска фашистнуудта ба тэдэнэйтэ туһалагшадта моральна-политическэ сохилто хэнэ.

Гэбэшье, Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи сессиин шиидхэбэринүүдэнь уласхоорондын проблемэнүүдые тиимэ зүбөөр шиидхэгдэхэ бусадаа зохимжотой байна бэшэ. Жэшээлхэдэ, харгалзалгые эрхилхэ Соведтэ үгтэхэ ёһотой Баруун-Урда Африкые мэдэлдэ абаха гэһэн Урда-Африканска Союзай эрилтые Генеральна Ассамблейн хэды арсаһан болобошье, энэ хадаа болото дээрээ баэд даагаагүй территоринууд тушаа мандатарийнгүүгүрэнүүдэй колонизаторска эрмэлзэлгые даралаа. Тиимэһээ тэдэнэр харгалзалгын уласхоорондын системын гол принципүүдтэ зүрюу болохо байба.

Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи сессиин хэлсэхэ зүйлдэ табигдаһан олоншог проблемэнүүдые зүбшэн хэлсэлгын үедэ гараһан арсалдаануудта буляалдаанууд уласхоорондын политикада байгаа хоер янзын хээлые харуулба. Гэхэтэй хамта державануудай хани барисаатай байха һайн хүсэлтэй байгаа һааһь бүхы дэлхэйн мүнөө үеын политикын ехэ ехэнүүд проблемэнүүдые амжалтатайгаар шиидхэгдэжэ шадаргааха байна гэжэ гэршэлэн харуулагдаа. Хани барисаае ба нэгэн һаналта шиидхэбэринүүдые бэлэдхэлые, өөһэдынгөө хүсэлые бусад державануудта баадхахын тулада Нэгэдэмэл нацануудай ямар нэгэн органда саг зуурын олонхиие байгуулха ябадалаар һэлгэхэ гэдэг шэд хадаа болото байгаа амжалта дахин шэнээр абаба. Агуухэ державанууудай хоорондохи арсалдаануудые өөһэдынгөө хэблэлэй дамжуулан худал тэдэнээр элдэбээр тараадан реакционно кругуудай булиг даһаниинь сессиин дүнгүүд харуулна.

Ассамблейн худэлмэридэ үргэн олонинтын анхаралые хандуулһан шухала асуудалнуудые табижа, тэрээгээрээ хани барисаанай принципиие амжалтые түйлахын түлөө хэр Молотовой эрхим түргые олон шэнжэлэгшэд ба газетэнүүд тэмдэглэнэ.

Тиин, эб найрамдалта ба аюулгүйн байдалые хүсэжэ, буу зэбсэгые хуряаха хүсэжэ байгаа арадай хүсэл зорилгынь хадаа реакциин хорото ябуулгаа ороходоо болохогүй байба.

БИРМА ТУХАЙ АСУУДАЛ ТУШАА ОБЩИНАНУУДАЙ ПАЛАТАДА ЭТТЛИИН БА ЧЕРЧИЛЛИИН ХЭЛЭҺЭН ҮГЭНҮҮД

ЛОНДОН, декабриин 20. (ТАСС). Лондонско радиогой дамжуулһаар хадаа, премьер-министр Эттли болбол Бирмын сэрэдүй сагай Конституци тухай хөөрэлдэхын тулада Лондон ерэхыень Бирмын генерал-губернаторай дэргэдэхи гүйсэдхэхэ соведэй түлөөлэгшэдые английска правительство уриба гэжэ община чуудай палатада мэдээсэһэн байна. Бирма гэшэ мэнэ һаяар өөрын засаглалтай болохо ёһотой гэжэ бэшэһэн һүүлшын Сагаан Ном тухай һануулаад, Эттли болбол Бирмын арад зон ба тэдэние ударидагшад хадаа энэ зорилые шиидхэхэ хэрэг тээшэ дан аалзар ябажа байһыень харахадаа тэсэжэ ядана гэжэ мэдүүлбэ. Бирма гэшэ өөрынгөө хубиһааньине элдэб шиидхэхэ эргатай болохо юм гэжэ Эттли хэлэһэн байгаашье, английска правительствын һанамжаар хадаа, Бирмын арад зоной интерестэ, мүн тэрэшэлэн Английн интерестэ, Бирма болбол нэгэдэмэл королевствын составта байха ёһотой гээд нэмэһэн байгаа.

Оппозициие ударидагша Черчилль өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо консервативна партиин үмэнэһөө болон өөрынгөө үмэнэһөө правительствын баримталһан курсэһаа ондоо һанаатай байһан тухайгаа хэлэбэ. Бирмые японско эзэмдэлгэһээ сүлөөлһэн сагһаа хойшо тэндэхи арад зоной һунгаха эмхи зургаание бии болгохын тулада даншье бага саг үнгэрөөд байна гэжэ Черчилль мэдүүлээ. Эхин түрүүн хуулиие зохеохо гүрим тогтоохо шухала, тиигэн хойноо өөрын захиргаатай болохо асуудал табиха юм гэбэ.

Бранденбург провинциин правительство байгуулагдаа

БЕРЛИН, декабриин 20. (ТАСС). Берлинскэ газетэнүүд болбол Бранденбургска провинциин (эзэмдэгдэһэн Германиин советскэ зоохо) правительствые премьер-министр д-р Штейнгоф түрүүтэйгээр байгуулагдаба гэжэ мэдээсэнэ.

Премьер-министр Штейнгоф болбол Ландтаг дээрэ нэгэн һаналтайгаар һайшаагдаһан энэ правительствын программа тухай мэдүүлгэ хэлэһэн байна. Правительствын түрүүшын зорилгонь хадаа, Германие нэгэдэмэл ба хубаагдашагүй болгохын тулада хамаг бүхы арганууды хэрэглэхэ юм гэжэ тооллоно. Бранденбургын правительство хадаа денацификаци хэхэ ябадалые эрхэ жэлэй хахадта дүүргэхэ һанаатай гэбэ.

Токиодо антиправительственна хүсэтэ демонстраци болобо

ТОКИО, декабриин 17. (ТАСС). Мүнөө үглөөгүүр хорин зуун мянган демонстрантнууд императорска ордоной урда тээхи талмай дээрэ дүүрэн суглараба. Столицын 20 демократическа организацинууд Иосидын реакционно правительствые тушаалһааһь буулгаха гэһэн, демократическа правительствые байгуулха ба ажабайдалые һайжаруулха гэһэн лозунгнуудтайгаар митингдэ ба демонстрацида гараһан байгаа юм. Демонстрантнууд олон лозунгнуудые ба плакатнуудые талмай дээрэ барьяд гараа. Японско таряашалай союзай түлөөлэгшэ Номидзо гэгшэ үгэ хэлэжэ, эхилхэдээ демократическа элдэб политическэ партинуудай ба профсоюзнуудай нэгэдэмэл фронтын үндэһэ һуурин дээрэ эмхидхэгдэһэн түс митингын ухааншанарые тэмдэглэбэ. 19 демократическа организацинуудай түлөөлэгшэд энэ митинг дээрэ үгэ хэлэжэ, Иосидын правительствые хүмүүлжэн унагааха ба демократическа фронтын правительствые тогтоохые урибад.

Митингдэ хабаадалгшад, коммунистическэ партиин генеральна секретарь Токуда гэгшын үгые түсэгаар ехэ үүсхэлтэйгээр угтабад. Социалистическэ партиин түлөөлэгшэ Мидзотани гэгшын үгэнь нэгэдэмэл демократическа фронтын эмхидхэлые таһалдуулха зорилготой политикые зогсоохо гэһэн шанга эрилтэнүүдээр ба шуугаатайгаар угтагдаба.

Митинг дээрэ нэгэн һаналтайгаар абтаһан резолюци соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Иосидын кабинет болбол 8 һарын туршада соо оршоһо байха зуураа мүнгэнэй сэнгые үргэжэ гаргуулха политикые шамдуулан, тэрээгээрээ ажалгүйдэбэрые һэргэн бодхоолгодо һаад тубэг татажа, арадай ажахые һандаргаба. Мүнөөнэй кабинедэй тиимэ политикань оронине кризистэ оруулаа, тэдэ гансахан ажалшадаар дэмжэгдэдэг шэнэ засагые бии болгобол энээнһээ мултарха арга бии болохо. Иосидын кабинедые тушаалһаа дары буухыень нам хамаан миллион арад зоной нэрэһээ эрилтэ хэнэбди.

Митингын дүүргэмсэрэ демонстрантнуудай колоннонууд городой центральна кварталнуудаар гараад, парламентын байдаг байрада ошобо. Демонстрантнуудай колоннонууд болбол һүни орой болтор парламентын ба премьер-министрын байдгы хажуугаар ошожо арадай хүсэл бэелүүлхые эрьһэн байнад.

Осакын худэлмэришэд Иосидыи правительствые тушаалһаань буулгахын эрилтэ табина

ТОКИО, декабриин 19. (ТАСС). Декабриин 16-да Осакада антиправительственна митинг боложо, олон худэлмэришэд тэрээндэ хабаадалсаба гэжэ Киодо Цусин агентствын осакска корреспондент мэдээсэнэ. Национальна аршалалгын демократическа лигиин осакска таһагаар эмхидхэгдэһэн энэ митинг болбол парламентые дары тарааха, реакционно кабинедые тушаалһааһь буулгаха ба демократическа правительствые байгуулха гэһэн эрилтэтэй резолюцие абаба. Ажалай японско федерациин членүүд энэ митингдэ хабаадалсаба.

Үйлэдбэриин профсоюзнуудай японско конгрессэ ородог бүлэг худэлмэришэд тэрэ митингдэ хабаадаагүй юм. Харин тэдэ худэлмэришэдэй нэгэдэмэл фронтые байгуулха шухала байна гэһэн уряалтай гаар хандаба. Гэбэшье, энэ дурадхал түрүүлэгшээр арсагдаһан байха юм.

ТОКИО, декабриин 19. (ТАСС). Японии социалистическэ партиин центральна гүйсэдхэхэ комитет Иосидын правительствода этигэмжэгүй байһан тухай мэдүүлгэ хэхэ түсэбһөө болюулжа зүбхэн лэ парламентые тараажа гэһэн эрилтэтэй резолюци гаргалгаар хизаарлажа гэһэн шиидхэбэри абаба. Партиин зүүнэй талые баримталагша членүүд Иосидын кабинетдэ этигэмжэгүйе мэдүүлхэ гэһэн шиидхэбэри абахые баалажа байһан болобошье, Иосидын правительствода социалистическэ парти болбол этигэмжэгүйгөө мэдүүлхэгүй гэһэн шиидхэбэрине дахасалдан дуулаха болобо.

Японидо газар худэлбэ

ЛОНДОН, декабриин 21. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанаар хадаа, мүнөөдэр Кансайска районда болон мүн тэрэшэлэн Сикоку гэжэ ольтрог дээрэ айхабтар ехээр газар худэлбэ гэнэ. Японии центральна метеорологическа обсерватори болбол газар худэлбэ эпицентрынь Осакаһаа баруун урдуур 100 миля милин газарта гээшэ ха гэжэ тухайлһан байна. Хэлхээ холбооной таһарһан дээрэһээ тон бага мэдээсэл абтанхай. Зүгээр, хэдэ хэлэн городуудта үхэл гэмтэл болоһон тухай мэдээжэ. Тиихэдэ эрье шадарай һүүриин газарнуудта газар хүдэлһэн ушарһаа далай ехээр боложо хоюхидоһон ябадал үзэгдэнэ.

Осака городһоо урдуур байһан район улэмжэ ехээр хохидоһон байна. Американска метеорологическа албанай мэдээнэй ёһоор, газар хүдэлһэнэй һүүлээр 15 минута болоод байхада, 6 һоом тухай үндэр долгин худэлжэ, мухарвад энэ районой эрье шадарай хамаг бүхы барилга нуул уһанда абтаба гэнэ.

Киодо Цусин гэжэ агентствын лабтай бэшэ мэдээнэй ёһоор, Осакада хэдэн мянгаад хэр байшангууд һандаргагдаа. Тэндэ оломянгаи хүн үхэбэ. Бэһа урдань Курада байһан японско сэрэгэй базада гэмтэл ушаруулагдаа юм гэнэ. Хиодо, Анни болон Вакаяма гэжэ префектуранууд үхэһэн гэмтэһэн ябадал бии юм ха.

Мүн тэрэшэлэн Нагоя ба Токиогой районууд газар хүдэлбэ. Холо ехэ ольтрогоор гадна Цикоку гэжэ ольтрог гэмтэлдэ оноһон байна. Зүгээр тэндэ хэды шэнэн гэмтэл ушараһан тухай тоо мэдээн абтаадүй ушарынь хадаа хэлхээ-холбооинь таһаршанхай.

Японии центральна метеорологическа обсерваториин мэдээнэй ёһоор, энэ мүнөө газар хүдэлһэдэ айхабтар ехэ һандаралга ба үхэл гэмтэл болоогүй байгааше һаа, 1923 оной сентябрь һарада газар хүдэлһэнһээ бэшэ ушарнуудта хэр эзэмтэй һаа ехээр үхэсэтэй байшоо гэнэ.

РУМЫНСКА БАНКЫЕ НАЦИОНАЛИЗАЦИЛХА ТУХАЙ ЗАКОНОПРОЕКТЫЕ РУМЫНСКА ПАРЛАМЕНТ АБАБА

БУХАРЕСТ, декабриин 20. (ТАСС). Үсэргэлдэр румынска парламентын ээлжээтэ заседани дээрэ национальна банкые национализацилха тухай законопроект зүбшэн хэлэсэгдэбэ.

Депутат Модоран гэгшэ иигэжэ хэлэбэ: «Ниитын интересүүдые шинхан бүлэг финансистнуудай интересүүдһээ дээрэ табидаг эмхинсионно албан газарта хэрэгсахгүй лоод байнабди. Эгээл тиимэ дээрэһээ национальна банкые гүрэнэй гарта үгэхэ шухала болоно».

Бусад нэгэ хэдэн депутатууд үгэ хэлэһэнэйнь һүүлээр финансынуудай министр Александриин үгэ шэдэ үгэ үгэбэ. Национальна банк хүсэ гүрэнэй гарта үгэхэ тухай байһанай тухай өөрынгөө үгэ соо тэрэ хэлэбэ, юуб гэхэдэ, энэ банк болбол национальна ехэ дээдэ интерестүүдтэй зохилдуулан кредитэй зүбөөр хубаарилха гансахан найдабаржа болоно.

Тэрэнэй һүүлээр депутат Дежа гэгшэ национальна банкые гүрэнэй гарта үгэхые хараашаһан законопроектые баталха тухай дурадхал оруулба. Депутатуудай палата дээлиин дурадхалые овацинуудтайгаар угтаба.

Мүнөөдэр хахад үдэрэй һүүлээр болоһон заседани дээрэ Дежагай дурадхал голосованида табигдажа, долоон голосуудаар арсагдаһан болобошье, 282 голосуудаар абтаба.

Итальянска правительство өөрынгөө элшэн сайдые Мадридһаа дуулажа абаашаба

ПАРИЖ, декабриин 21. (ТАСС). Рюмһэ Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Нэгэдэмэл нацанууудай организациин шиидхэбэриин ёһоор Мадридэй һууга итальянска элшэн сайд Галларати-Скотты гэгшэ Мадридһаа дуудагдаба гэжэ министрнүүдэй соведэй заседани дээрэ гадаадын хэрэгүүдэй министр Пьетро Ненни гэгшэ мэдүүлэсэбэ.

Хилын саада тээхи итальянска общинануудта байгаа нюурнуудань фашизмтай холбоотой байһан юм һаа, хилын саада тээхи итальянска общинанууудай харилсаатай тушаалнуудта томилогдохо ёһогүй, тэдэ общинанууд организаци хадаа демократическа принципүүд дээрэ үндэһэлэгдэһэн байха ёһотой гэһэн заабарине хилын саада тээхи итальянска правительствын сэлэнүүдтэ итальянска правительство эльгээбэ.

Неапольда забастовко болоһон тушаа

РИМ, декабриин 21. (ТАСС). Ажал худэлмэриин услови хүндэ хүшэр, худэлмэргүй ябадал бага бэшэ засагаархинай хайша хэрэг гүйсэһанине бүргүүлхэ хэһэн Неапольлиин бүгэдэнитын забастовко нэгэ һарын недели соо үргэлжэлээд, декабриин 20-до ажалшадай илалтаар дүүрэһэн байна. Хуули засагаар болбол забастовочно комитедэй гол гол эрилтэнүүдые бүхы зүбшөөн абаба.

Тэрээнһээ гадна, хүлһэнэй хүрэмэришэд нэмэлтэ барисаашад болбол хэдэ хүмэришэд забастовко хэжэ сэдэб бараһан үдэрнүүдэй салин хүлэһээр зүбшөөһэн байна.

Неапольда болоһон забастовко хадаа хамаг бүхы ажалшадай, тэдэнэй дунда гүрэнэй албахаан дайныеэ бүгэдэгөө нэгэн һаналта байһан оршон байдалда үнгэрбэ. Тэрэ городто правительствын хизүргэнүүд, предприятинууд, городской ба түмэрзамай транспорт, һургуули, магазин, театр ба худэлмэрилээгүй байгаа. Ажалай палата болбол забастовкые шаажа бэшэһэн газетэнүүдые гаргаха болигты гэжэ типографи дурадхаһан байха юм. Ажалшад отрядууд город соохи журамые хижа байба. Итальянска ажалай гэдэнитын конфедерациин секретарь болбол коммунист Ди Витторио гэжэ тус забастовкые дэмжэжэ байгаа.

ЗАРЛАЛ

Байгша оной декабриин 26-да үдэшын 8 часта Соведүүдэй Байшангай лекционно зал соо городой интеллигенциин суглаан болохонь.

Бурят-монгол үзэг бэшэгэй тухай ВКП(б)-гэй Улан-Удын комой секретарь нүхэр Д. Ц. ремпилон элидхэл хэхэ.

Энээндэ уряалай билетдэй хабаадалсаха юм.

ВКП(б)-гэй Горком, «Б.-М. Үнэн», «Б.-М. Правда» газетэнүүдэй редакцинууд.

Харюусалгата редактор орлогшо Д. Д. ЛУБСАНОВ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС. Ул н-Удэ Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1 80; зам. редактора — 23, ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства — 3-23 (2 зв.), культуры и быта, промышленности и транспорта — 4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв.); объявлений—2-64 (2 зв).

Н—00772. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...